

SKOLĒNU PANĀKUMI ZPD. Lepojamies ar Ralfu Pīpīti un Montu Bērziņu no Kuldīgas Centra vidusskolas un Daniēlu Mileiko un Jorenu Upenieku no V.Plūdoņa Kuldīgas vidusskolas.

➔ 6. lpp.

Pārbūvei gatavi

Pēc līguma parakstīšanas pie Rumbas pagasta Atvasītēm – Kuldīgas attīstības aģentūras vecākā projektu speciāliste Elīna Zīle, pagasta pārvaldes vadītāja Lija Šēle, Kuldīgas novada domes izpilddirektora vietniece Agnese Buka, projektētāju Baltex Group pārstāvis Āris Lakševics un būvfirmas Nejss pārstāvis Renārs Raups.

Beidzot sāk piepildīties senā iecere atjaunot Rumbas pagasta pārvaldes ēku – šonedēļ Kuldīgas novada pašvaldība ar uzņēmējiem parakstījusi līgumu par Mežvaldes Atvasīšu siltināšanu un pārbūvi.

Atvasītes 70. gadu otrajā pusē celtas kā bērnu-dārzs. Kopš tā laika kapitāla remonta nav bijis. Pagasta pārvalde vairākkārt labojusi jumtu, taču ūdens tik un tā plūdis. Pērn siltumtrases bojājuma dēļ puse nama palikusi bez siltuma. Tā ēkas atjaunošana nonāca prioritāro objektu sarakstā. Tikš pārbūvēts gan nams, gan komunikācijas, lai samazinātu enerģijas patēriņu un attiecīgi izdevumus par siltumu.

Konkursā uzvarējusi Ogres SIA Nejss, kas te strādās par 358 361 eiro. Būvuzraudzību nodrošinās individuālais komersants FM grupa, autoruzraudzību – projekta izstrādātāja, SIA Baltex Group. Ēkai jābūt gatavai sešos mēnešos, un to, līgumu parakstot, solīja arī ogrēniešu pārstāvis Renārs Raups. Projekta izmaksas ir nepilni 420 tūkstoši eiro, tās tiks segtas no Eiropas Reģionālās attīstības fonda (235 tūkstoši), valsts dotācijas un pašvaldības naudas.

Jau kopš gada sākuma pārvaldes lietvede, sociālā darbiniece un bibliotēka pārcēlusies uz bijušā veikala telpām Mežvaldē, Maņģenes ielā 10, savukārt pārvaldes vadītāja un kultūras darbiniece strādās Ventas ciema atpūtas centrā Bukaiši. Tālruņu numuri ir iepriekšējie. Līdz aprīļa beigām, kas sāksies darbs, doktorāts vēl būs Atvasītēs, bet pēc tam ģimenes ārste Gita Cakule pacientus pieņems savā Kuldīgas praksē, Planīcas ielā 4.

Dainas Tāfelbergas
teksts un foto

STIHL

Akumulatoru ierīces
Ķēdes zāģi
Motorizkaptis un krūmgrieži
Zāles plāvēji un pļaušanas traktori
Dzīvzogu šķēres, lapu pūtēji
Kultivatori un citas ierīces
Rokas instrumenti un aprīkojums
Remontdarbnīca

CAMPUS
STIHL

SIA CAMPUS
Tehnikas iela 4 Kuldīga
t.63322142
Darba laiks P-P 8-17.30
S 9-13

Trešdien Rīgā nogalinātais futbola aģents Romāns Bezzubovs 2005. gadā virslīgā spēlēja Kuldīgas futbola klubā Venta.

Kā viņu atceras Kuldīgas sportisti? ➔ 4. lpp.

Kā pareizi nūjot?

➔ 12. lpp.

Kāda rosība valda stadionos?

➔ 13. lpp.

Gudeniekos:

- zemei apstrādei vēl par vēsu;
- ilgi gaidītais ceļš būs;
- dzīve pēc ugunsgrēka.

➔ 5. lpp.

Iedzīvotāji nav mierā ar melno šķembu klājumu grantētajās ielās.

➔ 3. lpp.

Kurzemnieks aicina piedalīties fotokonkursā Mans mājdzīvnieks.

Sūtiet savu mīluļa bildi ar īsu aprakstu līdz 3. maijam e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv vai Kurzemnieka mesendžerī! Par interesantākajām fotogrāfijām būs balsošana; uzvarētāji tiks pie balviņām.

Otrdien, 20. aprīlī:

- Darbi dārzā un siltumnīcā.
- Kas jauns Laidos.
- LED lampas: pieredze lietošanā.
- Saruna ar Juri Hofmani.
- Kovids un pusaudžu psihiskā veselība.

REDZĒJUMS

Kam tas atbalsts domāts?

Daina Tāfelberga

Teiciens *Ar vienu roku dod, ar otru ņem* ik pa laikam pavīdējis dažādu nozaru pārstāvju runās. Tas nav nekā jauns ne uzņēmējdarbībā, ne izglītībā, ne lauksaimniecībā vai sociālajā jomā. Bet nu atkal īpaši uzjundījies līdz ar pabalstiem Covid-19 radītās krīzes pārvarēšanai.

„Vai tad vajadzēja to negatīvāko scenāriju?”

Jau pandēmijas sākumā radās diskusijas par dīkstāves pabalstiem, kad darbu nācās pārtraukt daudziem uzņēmumiem, bet visi nevarēja atbalstu saņemt uzņēmējdarbības statusa dēļ. Martā sabiedrība sašūmējās par 500 eiro bērniem, jo no dažu ģimeņu kontiem tos ātri izsmēla tiesu izpildītāji. Kāda māmiņa raudāja, ka nu nevarēs bērnam iecerēto datoru mācībām nopirkt, jo vīram bijis liels parāds ātro kredītu dēļ. Protams, bērnam paredzēto pabalstu var atgūt, tikai tās klapatas nav vieglas. Aprīlī maksā 200 eiro pensionāriem un citām sociāli maz aizsargātām grupām. Tikko pabalstu saņēma kāda sieviete ar invaliditāti. Teica, ka desmito tiesu ziedos baznīcai, kā jau to darot no savas niecīgās pensijas. Iztikot tāpat kā līdz šim.

Pagājušajā gadā Covid-19 krīzes pārvarēšanai valdība lauksaimniecībai un

pārtikas ražošanai piešķīra 45,5 miljonus eiro no valsts budžeta neparedzētiem gadījumiem. Šonedēļ Valsts kontrole paziņoja, ka šī atbalsta izlietojums faktiski bijis kā ieņēmumu palielinājuma instruments. Ziņojumā teikts: „Veicot pārbaudi par šo līdzekļu pieprasījuma aprēķinu un aplēsēm, Valsts kontrole secinājusi, ka tie balstījās uz ievērojami negatīvāka scenārija iestāšanos, nekā vēlāk izrādījās. Ieņēmumu faktiskais samazinājums nemaz nebija tik liels kā Zemkopības ministrijas (ZM) sākotnēji prognozētais.”

Pandēmijas laikā emu runājusi ar daudziem zemniekiem. Viņi atzīst, ka lauksaimniecība necieta tik ļoti kā citas nozares, bet krīze nevienam nav gājusi pilnīgi secen. Samazinājās eksports, piena iepirkuma cena strauji kritās. Kāds piensaimnieks teica paldies par atbalstu, kaut tas ne tuvu nav nosedzis visus zaudējumus. Un nu atskan pārmetums, ka uz kopīgās nelaimes rēķina kāds palielinājis ieņēmumus, jo nav īstenojis negatīvāko scenāriju. Vai tad to vajadzēja?

Valsts kontrolieris Rolands Irklis radio intervijā prognozēja, ka, visticamāk, naudu no lauksaimniekiem neatprasīs, jo viņi ir labticīgi ieguvēji, bet jāgaida rīcība no ZM un valdības. Un es ceru, ka arī no tās invalīdes neatprasīs baznīcai ziedoto desmito tiesu. Ej nu sažini, kāda ir pareizākā krīzes pārvarēšana un tās seku mazināšana...

FOTOKOMENTĀRS

Trenere Jeļena Miežīte aicina ikvienu pievienoties nūjošanas nodarbībām.

Lailas Liepiņas teksts un foto

TRĪS PAR VIENU

Ik pavasari uz daudziem grants ceļiem tiek izliktas masu ierobežojošās zīmes, lai smagais transports nebojā segumu. Diemžēl tas liedz lauksaimniecisko darbību: apstrādāt zemi, mēslo, sēt, pievest dzīvniekiem barību.

Kāda situācija šogad?

PA GABALU LAUKUS APKOPT NEVAR

1. Juris Lazdiņš, biedrības *Zemnieku saeima* valdes priekšsēdis:

– Ārkārtējā stāvoklī daudzās nozarēs var strādāt attālināti, tomēr augkopība un lopkopība nav starp tām, kur tas iespējams. Izvītojot zīmes, kas ierobežo masu, pašvaldības, šķiet, uzskata, ka lauksaimnieki sējumus var apkopt attālināti. Pandēmijas laikā informācijas aprīte ir ļoti ātra, tāpēc uzskatām, ka sekot līdzī situācijai uz ceļiem un pieņemt lēmumus vajadzētu dinamiskāk. Lauksaimnieki nav ieinteresēti

ceļus tīšuprāt bojāt, jo liela daļa pašvaldību ceļu savulaik remontēti ar viņu palīdzību un vēl šodien šie cilvēki palīdz tos uzturēt. Piena savākšanas un dzīvnieku liķu savākšanas mašīnas pa grants ceļiem drīkst braukt, bet lauksaimnieki tiek sodīti, ja ar traktortehniku dodas uz saviem laukiem, kur ceļiem ir piecu, septiņu vai desmit tonnu ierobežojums. Brīžiem šķiet, ka vieglāk ir nevis salabot ceļu vai iztīrīt grāvjus, bet vienkārši uzlikt zīmes, kas mēdz tur palikt pat līdz vasarai.

Lauksaimniecība ir viena no

tām nozarēm, kas laukos rada darba vietas, maksā nodokļus un ražo preces eksportam. Ārkārtējā stāvoklī nevajadzētu ļaunprātīgi lauksaimniekus sodīt par sezonas darbu sākšanu. Tāpēc aicinām pašvaldības, *Latvijas Valsts ceļus* un Iekšlietu ministriju būt saprotošiem un dot iespēju darīt pavasara lauku darbus.

Ja uz jūsu ceļiem ir šādas zīmes, aicinām rakstīt iesniegumu pašvaldībai, ja ceļš tai pieder, vai vērsties pie *Latvijas Valsts ceļu* pārstāvja, lai izvērtētu masas ierobežojumu pamatotību.

CEĻI VĒL SAUSI UN LĪDZENI

2. Daina Bērende, Gudeņnieku pagasta pārvaldes vadītāja:

– Šogad situācija nav tik sliktā kā kādreiz, kad pavasaros un rudenos ceļi uzrūga tā, ka nevar izbraukt vispār. Mūsu pusē ir tikai grants ceļi, un tos izmanto gan lauksaimnieki, gan citi iedzīvotāji ar vieglajām automašīnām. Agrāk esam bijuši spiesti izlikt masu ie-

robežojošās zīmes, bet šogad īpašas vajadzības nav bijis. Diezgan sauss pavasaris – nokrišņu maz. Visur nogreiderēts, lielākoties ir līdzeni. Pat Basu ceļš diezgan normāls, izņemot to posmu, kam uzlika jaunu virsmu ar dubulto apstrādi. Tur jau iebrauktas bedres, bet tā nav zemnieku vaina – tā ir kvalitātes problēma.

Jā, gadās, ka cilvēki sūdzas

par smago tehniku. Taču jāsaprot: zemniekiem jāstrādā, bez tehnikas nevar. Vēl jau sēja nav sākusies. Jāatrod kopīga valoda. Liela tehnika tagad ir katram zemniekam, pat mazam. Mūsu pusē nav daudz šo ierobežojošo zīmju. Slapjā laikā bija vairāk, un ir gadījies visādi: kāds aizklājis ar plēvi, lai var braukt, citā vietā zīme vispār noņemta.

VAR VIENOTIES

3. Ainars Andersons, Skrudas novada SIA *Baltic RM* agronoms:

– Mums ir lauki Nīkrācē, kur zīmes uz ceļiem saliktas. Uzrakstījām lūgumu pagasta pārvaldei, lai izsniedz atļauju, citādi nevaram laukus apstrādāt. Atļauju saņēmām, tāpēc nevar sūdzēties, ka saimnieciskā darbība tiktu traucēta vai liegta. Protams,

vienojāmies, ka sliktos laika apstākļos un tad, ja ceļš tiešām briesmīgs, nebrauksim. Jāskatās līdzī: ja mūsu dēļ uz ceļa kaut kas notiks, tas jāsakārto. Līdz šim problēmu nav bijis. Mūsu pašvaldība ir pretimnākoša, ja vien pie tās vērsas ar pamatotu vajadzību. Var jau būt, ka kaut kur ir tādi lauksaimnieki, kuri noteikumus ignorē, un tad var

rasties domstarpības.

Lauku mēslošana mums jau pabeigta, šonedēļ sākām sēt pupas. Daudz nav – tikai 200 ha. Pavasaris pavēss, ziemājiem veģetācija sākās lēni. Pēc prognozēm izskatās, ka kļūs siltāk, un tad sējumi saņemsies.

Daina Tāfelberga

MANUPRĀT

Dažviet uzlabojas, dažviet ne

Šīs pārdomas atkal būs par dabas tīrību. Ko lai dara, ja gadu gadiem neesam iemācījušies kārtīgi aiz sevis sakopt? Nu, labi – taisnības labad jāsaka, ka man ir prieks redzēt: daudzviet Ventas krasti kļuvuši tīrāki, makšķernieki sākuši saprast, ka nav pārāk patīkami sēdēt paša vai citu atstātās drāzās. Es ļoti ceru, ka nākamajā licencētās makšķerēšanas nolikumā, kas šogad pašvaldībai jāizstrādā no jauna, tomēr tiks paredzēts

punkts, ka katram makšķerniekam copes vietā jāsavāc visi atkritumi – vienalga, vai tie ir vai nav viņa atstāti. Ceru, ka Kuldīgas novada dome to izdarīs un mūsu pilsēta kļūs par pirmo pilsētu Latvijā, kur būs spēkā šāda norma, par kuru jau pirms daudziem gadiem neauglīgi diskutēju ar ierēdņiem ministrijā, kas atbildīga par dabas aizsardzību.

Tomēr brīvdienās nepatīkami pārsteidza tas, ko redzēju, braucot pa Maņģenes ceļiem.

Gluži kā sēnes pēc lietus ceļmalas grāvjos uzradušās tukšas pudeles, kafijas krūzītes un citi sūkumi, kas acimredzot izlīdināti pa auto logu. Jā, tuvojās Lielā talka, daudz atkritumu tiks savākts, bet, ja mēs kopā un katrs atsevišķi cītīgāk to darītu ikdienā vai labāk tos nemaz nenomestu... Tomēr ir jūtams, ka daļa sabiedrības mainās uz labo pusi. Paldies jums visiem par to!

Alberts Dinters

RUNĀ SPECIĀLISTS

Visiem jābūt vienādām tiesībām iesniegt deklarāciju

Juris Jansons, tiesībsargs

Arī Covid-19 pandēmijas laikā kā katru gadu iedzīvotājiem ir iespēja iesniegt gada ienākumu deklarāciju. Tas nozīmīgi lielai daļai sabiedrības, lai saņemtu papildu naudu. Interese pandēmijas laikā nav mazinājusies, taču Covid-19 ierobežojumu dēļ Valsts ieņēmumu dienesta (VID) klientu centri slēgti un klātienē deklarāciju iesniegt nevar. Cilvēki aicināti

to darīt elektroniskās deklarēšanas sistēmā (EDS) vai trīs gadu laikā klātienē, kad tas būs iespējams.

No vienas puses, ir saprotams VID lēmums klientu centrus slēgt. Līdzīgi pandēmijā rīkojušās arī citas valsts iestādes. Tomēr, no otras puses, nav pareizi uz nenoteiktu laiku bez tik nozīmīga pakalpojuma atstāt vairākus desmitus tūkstošus to nodokļu maksātāju, kuriem nav ne iespēju, ne prasmju gada ienākumu deklarāciju iesniegt EDS. Šiem cilvēkiem tāpat kā tiem, kuriem ir iespēja un prasme izmantot internetu, ir vienlīdzīga tiesības iesniegt to nekavējoties. Valsts nedrīkst aizmirst tos, kuriem pieejas internetam nav.

Jau februāra beigās VID nosūtīts aicinājums rast saprātīgus, epidemioloģiskās drošības prasībām atbilstošus veidus, kā nodrošināt tiesības deklarāciju iesniegt kā papīra dokumentu, piemēram, nosūtīt pa pastu.

VID gan ir informējis, ka deklarācijas var nosūtīt pa pastu papīra formā, tomēr joprojām nav skaidras atbildes, kā rīkoties tiem, kuriem vispār nav pieejas internetam un līdz ar to VID mājaslapai, kurā ir deklarāciju veidlapas. Tiesībsarga ieskatā šī prakse nav atbilstoša labas pārvaldības principam. Tiem, kuriem nav interneta, tiek ieteikts nosūtīt rakstisku pieprasījumu VID atsūtīt drukātas veidlapas uz norādīto adresi. Tādā gadījumā iedzīvotāji jau aizpildītās varēs nosūtīt pa pastu.

Joprojām aktualitāte ir vienreizējais 500 eiro atbalsts Covid-19 pandēmijas seku mazināšanai. Daudzas ģimenes nav varējušas to saņemt tikai tādēļ, ka dažādu iemeslu dēļ nebija pieteikušās ikmēneša ģimenes valsts pabalstam. Tāpēc vecākiem vajadzētu šim pabalstam pieteikties aktīvāk, jo tikai tad var saņemt arī vienreizējo 500 eiro atbalstu.

Tāpat atbildīgās iestādes un cilvēki tiek aicināti palīdzēt bērnu vecākiem sagatavot iesniegumu ģimenes valsts pabalsta saņemšanai. Īpaši svarīgi tas ir sociāli mazaizsargātajām grupām, kurām nav ierīču vai trūkst informācijas, kā to darīt. Pabalstu var pieprasīt Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrā. Būtiski piebilst, ka iesniegumu var rakstīt arī brīvā formā. Tajā jālūdz piešķirt ģimenes valsts pabalstu un jānorāda bērna vārds, uzvārds, personas kods, vecāku vārds, uzvārds, personas kods un bankas konta numurs. Svarīgi ir šo iesniegumu parakstīt. To var nosūtīt pa pastu jebkurai VSAA nodaļai vai atstāt klientu centrā.

Ja ir pieeja internetam, visērtāk ir to iesniegt portālā *Latvija.lv*, izmantojot sadaļu *E-iesniegums VSAA pakalpojumiem*. Var lūgt arī pašvaldības sociālā dienesta palīdzību, lai iesniegumu nosūtītu elektroniski.

Kā zināms, ārkārtējās situācijas seku mazināšanai valdība katrai ģimenei ar bērniem izmaksā vienreizēju 500 eiro atbalstu par katru bērnu. To maksā tad, ja katru mēnesi tiek saņemts ģimenes valsts pabalsts: 11,38 eiro par pirmo bērnu, 22,76 eiro par otro, 34,14 eiro par trešo, 50,07 eiro par ceturto bērnu un nākamajiem.

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Vai šogad jau iesniedzāt nodokļu deklarāciju? Kā jums veicās?

Solvita Rutule, pārdevēja:

– Iesniedzu katru gadu, un man tas šķiet viegli. Nekad vēl neesmu bijusi valstij parādā, bet nu bailes jau ir katru gadu. Neesmu arī no paziņām dzirdējusi, ka viņiem kādreiz būtu valstij kāda summa jāatmaksā. Citus gadus čekus neesmu iesniegusi, bet šogad pirmo reizi iesniedzu par ārstniecību. Ja ar datoru vairāk vai mazāk saprotas, tad ir viegli, bet vecākiem cilvēkiem tas varētu sagādāt problēmas. Arī turpmāk deklarāciju iesniegšu. Daru to tāpēc, lai zinātu, vai neesmu valstij parādā, lai soda procenti neaug, un, ja esmu nodokļus pārmaksājusi, tad lai naudiņu saņemtu atpakaļ.

Ilze Vihmane, mamma:

– Šogad neiesniegšu, jo neko no valsts nesaņēmu. Vispār man tas šķiet viegli jauniem cilvēkiem, bet vecākiem, piemēram, manai mammai, ir grūti. Es it kā esmu rādījusi un mācījusi, bet viņa tāpat saka, ka pašai to izdarīt ir grūti, jo vēl ir čeki jāiesniedz un viņa nesaprot, kā to izdarīt. Uzskatu, ka pāriet tikai uz neklātienes sistēmu nekādā gadījumā nedrīkst, jo jāpdomā arī par vecākajiem cilvēkiem. Mans vīrs vienreiz palicis valstij parādā, un labi, ka vismaz saprata, kāpēc, bet mēs abi uzskatām, ka nodokļu sistēma Latvijā ir *galīgi garām*. Ir tādi cilvēki, kam ienākumu nav daudz, bet vēl jāatmaksā valstij, un viņiem tas ir daudz, jo jādomā, ko darīt, lai parādu samaksātu. Mammai šogad valstij jāatmaksā 112 eiro, bet viņa viena pati strādā, jo tētis ir invalīds un nestrādā. Viņai tā ir ļoti liela nauda. Sistēma noteikti jāmaina!

Judīte Ramola, apsardzes darbiniece:

– Parasti aizpildu klātienē, šogad pirmo reizi internetā. Ērtāk jau būtu pašai mājās iesniegt elektroniski, bet nemāku, tāpēc jāiet uz biroju. Vīrs jau ir iemācījies to darīt, es vēl ne. Visu gadu krāju čekus no dakteriem un tad iesniedzu. Parādi man, paldies Dievam, nav gadījušies, un šogad ir nodokļu pārmaxa, diezgan ievērojama summa – ap 700 eiro. Visus gadus ir cītīgi strādāts, tāpēc šī man tāda trīspadsmitā alga. Pārmaxu brīnumainā kārtā saņēmu jau pēc divām nedēļām. Parasti ap jūliju, bet šogad ļoti ātri – es pat brīnījos.

Inese Levāna, auklīte:

– Vēl neesmu iesniegusi, bet plānots ir. Agrāk biju valsts amatpersona, tagad esmu pašnodarbinātā, tāpēc iesniedzu katru gadu. Sarežģīti tas nav, bet es tāpat iedodu grāmatvedei, lai pārbauda, vai visas ailes ir pareizi aizpildītas, jo jāzina precīzi, cik procentus izdevumu var likt iekšā. Iesniedzu arī čekus. Visizdevīgāk ir pusgadu strādāt algotu darbu un pēc tam būt pašnodarbinātajam, jo tad nodokļu atvieglojumi attiecas uz visu gadu.

Liene Zaķe, skolotāja palīdzē bērnudārzā:

– Es katru gadu izpildu pati un arī par savējiem, mamma – par savu vīru. Droši vien tāpēc, ka to daru jau gadiem, viss ir saprotams. Man patīk, ka ir dažas medicīnas iestādes, kuras čeku jau automātiski aizsūta uz VID. Tas procesu ļoti atvieglo. Vienu gadu paliku valstij parādā – tai laikā man bija uzņēmums, bet, izpildot nodokļu deklarāciju, bija aizķeksēts nepareizais lodziņš. Togad visa sistēma mainījās un neskaidrības bija daudz. Principā saprotu, kā no parādiem izvairīties, vienkārši visu laiku jāseko līdzi. Necenšos deklarāciju aizpildīt uzreiz 1. martā – es tā mierīgi, kad ir laiks un uznāk luste. Šogad iznāca laikus, marta beigās, bet citreiz aizpildu pat jūlijā un augustā. Man tas liekas kā tāds ikdienas maksājums internetā: vienkārši ieej un izdari.

Linda Purviņa, puķu pārdevēja:

– Man tas nelielas grūti, bet streišņ tāpat katru reizi ir. Iesniedzu internetā kopā ar čeki. Paldies Dievam, parāds nekad nav izveidojies. Bet paziņām gan bijis, un ir neiedomājamas summas – esmu pat dzirdējusi, ka jāatmaksā vairāk nekā 800 eiro. Muļķīgākais, ka nevar pat saprast, kāpēc, kaut arī iet runāt ar grāmatvedēm. Sistēma šķiet tāda nesakārtota.

Katrīna Blaua, Elisas Rudzītes foto

MUMS ZVANA

Pa Skuju ielu gumijniekos

Redakcija saņēmusi ziņu no Kuldīgas iedzīvotāja, kurš interesējas, kad beidzot tie, kuri dzīvo bijušās Lauktehnikas rajonā, varēs uz mājām tikt pa normālu ceļu.

„Runa ir par Skuju ielas posmu, kas no Piltenes ielas ved līdz Ventspils ielai. Daudzi iedzīvotāji iepērkas

Mini Rimi un pēc tam pa to dodas uz mājām Virkas ielas virzienā, bet šī vieta nav kārtībā.” Kā atbildē skaidro Kuldīgas novada dome, Skuju ielas posms agrāk nebija caurbraucams, līdz ar to seguma sastāvs ir visdažādākais. Tas neatbilst tam, lai uzklātu dubulto virsmu, tāpēc šis objekts

iepirkuma sarakstā nav iekļauts. Taču pašvaldība noteikti izvērtēs, kas darāms, lai šim posmam dubultās virsmas apstrādi iekļautu nākamajos iepirkumos. Pašvaldības uzdevumā *Kuldīgas komunālie pakalpojumi* planē pilsētas grantētās ielas.

Alberts Dinters

LASĪTĀJS NEAPMIERINĀTS

Atbildēs tas, kurš laboja

Šogad Kuldīgas dzīvojamajos rajonos turpināsies pirms trim gadiem saktā grantēto ielu dubultā virsmas apstrāde, bet iedzīvotāji nav mierā ar iepriekš paveikto.

Gan *Kurzemnieks* saņēmis sūdzības, gan pašvaldībai ir ziņots, ka Priežu, Laimdotas un Kraujas ielā darbs neesot padarīts līdz galam. Jau rudenī bija jānoņem liekās šķembas, kas brauktuvē nav iespiedušās. Visu šo laiku gājējiem grūti paiet, tiek bojāti apavi. Mazie bērni, pa akmeņainajām ieliņām braucot ar riteņiem, krītot gūst traumas.

Kuldīgas novada domes transporta infrastruktūras inženieris Andris Megnis skaidro: „Dubultā virsmas

apstrāde tiek gan slavēta, gan apšaubīta. Asfaltbetons būtu labāks, bet izmaksas ir daudz lielākas. Ar dubulto apstrādi visbiežāk ceļa kārtā tiek profilēta, un, ja vajadzīgs, grants segums tiek papildināts. Tad tiek uzklāta ap 2,5 cm bitumena kārtā kā nosedzošais slānis, kas granti aizsargā no ārējās ietekmes. Lietus laikā nerodas dubļi un peļķes, sausumā neput. Autobraucējiem noteikti ir labāk, arī māju iemītnieki necieš no putekļiem. Un tomēr tas nav tas, ko cilvēki vēlas. Taču ielas asfaltēt nav iespējams dārdzības dēļ, tāpēc izmantojam lētāku metodi.”

Sūdzībās norādītās ielas pašvaldības speciālisti apskatījuši un ir

sazinājušies ar uzņēmumu *Saldus ceļinieks*. Atbildes vēl nav, un solīts, ka būvnieks objektus pārbaudīs. A.Megņa skatījumā virsējā slānī radušies bojājumi un izlēcūšas šķembas, kas traucē gājējiem un velosipēdistiem. Remontam ir garantijas laiks, līdz ar to izpildītājam bojājumi jānovērš.

Šogad dubultā virsmas apstrāde grantētajās ielās paredzēta šādos posmos: Ziedoņa ielā no Ventas līdz Meža ielai, Smilgu ielā no Ziedoņa līdz Krasta ielai, Alejas ielā no Ventas līdz Meža ielai, kā arī Pelču un Ābeļu alejā un Rūpniecības ielā.

Daina Tāfelberga

Dziedātājam panākumi

Starptautiskajā jauno vokālistu konkursā *Uzstaro*, kas notika pirmo reizi, turklāt attālināti, Kuldīgas novada bērnu un jauniešu centra popgrupas *Putas* dalibniece Ieva Dorbe ieguvusi 2. vietu.

Viņa startēja kategorijā *Mūsdienu estrādes dziedātāji – solisti no 17 līdz 20 gadiem*. „Negaidīju, ka rezultāts būs tik ļoti labs. Esmu apmierināta,” saka Ieva. „Protams, būtu bijis labāk, ja konkurss notiktu klātienē, nevis vajadzētu filmēties un sūtīt video.” Nākotni ar dziedāšanu Ieva nesaista: „Tā paliks vaļaspriekam.” Viņa mācās Rīgas Stīla un modes tehnikuma 2. kursā.

Jaunietei sagatavojusi pedagoģe Agnese Čtče, kurai konkursā piedalījās astoņi audzēkņi. „Darbs ar Ievu attālināti notiek jau kopš septembra,” stāsta skolotāja. „Katru sestdienas rītu zūmā vai vatsapā iedziedamies. Strādājam pie vokālā izpildījuma un interpretācijas. Imanta Kalniņa *Betas dziesmu* ieteicu es, jo šķita, ka viņa varētu to ļoti labi izdziedāt. Ieva ir centīga, īsts darbarūķis.”

Konkursā iesūtīti 210 priekšnesumi, piedalījās dziedātāji no 55 Latvijas un Lietuvas pilsētām – solisti, dueti un popgrupas (no trim līdz 25 gadiem). Visi elektroniski saņēms slavinājuma rakstus, bet laureātiem pa pastu tiks nosūtītas kokamatnieka Mārtiņa Ķizūļa darinātas medaļas.

Inta Jansone
Ievas Dorbes arhīva foto

Jauno vokālistu konkursā *Uzstaro* kuldīdzniece Ieva Dorbe dziedājusi Imanta Kalniņa *Betas dziesmu* un novērtēta ar otro vietu.

Kuldīgas futbolisti Bezzubovu piemin labiem vārdiem

Trešdien Latviju pāršalca ziņa, ka Rīgā, Purvciemā, uzbrukumā nogalināts futbola aģents Romāns Bezzubovs.

Valsts policijas informācija liecina, ka bijuši vismaz divi uzbrucēji, kuri braukuši ar melnu *BMW X5* ar tonētiem aizmugurējiem stikliem. Automašīnai bojāts labais sāns. VP aicina atsaukties tos, kuriem ir informācija, kas var noderēt izmeklēšanai. Policija visā Latvijā strādā pastiprināti.

2005. gadā R. Bezzubovs virslīgā spēlēja Kuldīgas futbola klubā *Venta*. Šajā sportā iesaistītie viņu atceras kā pozitīvu, inteligentu cilvēku. Futbolista karjeras laikā R. Bezzubovs spēlēja Rīgas *Daugavā*, *Jūrmalā*, *Ventā*, arī Albānijas komandā *Bylis*, bet

2012. gadā, sportot beidzot, kļuva par futbola aģentu.

Klubs *Venta* Kuldīgā ienāca no Ventspils puses, kur komanda pirms tam spēlēja 1. līgā. Tajā uzvarot, tā virzījies uz virslīgu, izveidojot Kuldīgas komandu. Virslīgā *Venta* gan startēja tikai vienu sezonu – 2005. gadā. „Tā bija afēra uz vienu gadu,” *Kurzemniekam* saka viens no *Ventas* spēlētājiem Gatis Rožkalns. „Lai gan pirms kluba bankrota viss bija labi, notika labas treniņmetnes, ar visu bijām nodrošināti. Ar Romānu Bezzubovu spēlējām kopā, viņš bija labs futbolists, spēlēja pamatsastāvā. Romāns bija no sirsnīgajiem *džekiem* – labi iekļāvās kolektīvā, nebija no bravurīgajiem. Man 2005. gads bija pēdējais, kad

futbolu spēlēju profesionāli, ar ģimeni pārcēlos uz Kuldīgu. Ar Romānu lielos draugos nebiju, un sportiskās attiecības beidzās. Taču viņš bija no lādžīgajiem vīriem.”

Bojāgājušo personiski pazinis arī futbola tiesnesis Andris Treimanis: „Uzzinot par notikušo, ir šoks. Visa Futbola federācija satricēta. Pazinu viņu kā pozitīvu, inteligentu cilvēku. Galvā *neliekas kopā*, ka tas būtu saistīts ar profesionālo darbību. Ilgus gadus strādāju Latvijas Futbola federācijā, un Romāns regulāri nāca kārtot dažādus jautājumus. Viņš aktīvi apmeklēja spēles. Savulaik man arī iznāca tiesāt spēles, kurās viņš spēlēja virslīgā.”

Inta Jansone,
Daiga Bitīniece

Sagatavoja Valsts policijas Kurzemes reģiona pārvaldes vecākā speciāliste **Madara Seršņova**.

ZIŅO VALSTS POLICIJA

Nodedzināts auto un viltus izsaukums

No 8. līdz 14. aprīlim Kuldīgas iecirknī sākti 25 administratīvā pārkāpuma procesi, no tiem 23 par epidemioloģiskās drošības pārkāpumiem, galvenokārt par pulcēšanos.

Viens process sākts par viltus izsaukumu. 9. aprīlī saņemta informācija, ka Kabilē izcēlies konflikts. Likumsargi tur sastapa vīrieti, kurš bijis 3,37 promiļu reibumā un neko nav varējis paskaidrot. Pieņemot paskaidro-

jumus no apkārtējiem, konstatēts, ka izsaukums nav pamatots.

Valsts policija atgādina, ka par to paredzēts sods. Saskaņā ar Administratīvo sodu likumu par pārkāpumiem pārvaldes, sabiedriskās kārtības un valsts valodas lietošanā, par Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta, policijas, Robežsardzes vai Nacionālo bruņoto spēku Jūras spēku krasta apsardzes dienesta nepamatotu izsaukšanu naudas

sods fiziskai personai ir no 35 līdz 140 eiro.

Šajā laikā reģistrēti pieci ceļu satiksmes negadījumi bez cietušajiem. Sākts kriminālprocess par braukšanu reibumā un bez tiesībām. Sākts arī kriminālprocess par automašīnas nodedzināšanu Rumbas pagastā – uz aizdomu pamata aizturēts kāds vīrietis, un tuvākajās dienās likumsargi lūgs tiesu viņam kā drošības līdzekli noteikt apcietinājumu.

Sāk potēt skolotājus

No 13. aprīļa Kuldīgā, Alsungā un Skrundā sāka pedagogu un pirmsskolas izglītības iestāžu darbinieku vakcinācija. Atsaucība ir mērena, un konkrēts potējamo skaits vēl nav zināms.

Kuldīgas slimnīca saņēmusi 204 vakcīnas no uzņēmuma *Pfizer-BioNTech*. Tās plānots izlietot šīs nedēļas laikā, jo derīguma termiņš ir piecas dienas no atkausēšanas brīža. Sarakstā ar vakcinējamām personām, kuras pieteikušās vietnē www.manavakcina.lv vai pa tālruni 8989, ir 68 pirmsskolas, speciālās izglītības iestāžu, 1.–6. klases pedagogi un tie darbinieki, kuri darbā ar bērniem nonāk ciešā saskarē, kā arī tie pedagogi, kuri strādā klātienē. Vakcinēšanas kabinets ar cilvēkiem vienojas par pošu saņemšanas laiku.

Kā skaidro slimnīcas sabiedrisko attiecību speciāliste Signeta Lapiņa, grūti pateikt, cik pedagogu tiks sapotēti: „Ir tādi, kuri kādu iemeslu dēļ nevar ierasties konkrētajā laikā vai ir pārdomājuši un poti nevēlas. Pārējās devas saņems tie, kuri ietilpst riska kategorijās no pirmās līdz ceturtajai.” Kuldīgas novadā mācības klātienē notiek 1.–6. un 12. klasēm, Viduskurzemes pamatskolas-attīstības centra audzēkņiem, pirmsskolas izglītības iestāžu bērniem, rotaļu grupām un 5–6 gadus veciem bērniem.

Alsungas novada izglītības nodaļas vadītāja Undīne Priedoliņa stāsta, ka tur potē ģimenes ārsti:

Pilnīgi jauns atbalsts iedzīvotājiem

Valsts devusi iespēju pašvaldībām **ņemt aizdevumu, lai atbalstītu iedzīvotāju vēlmi pieslēgt īpašumus centralizētajam ūdensvadā un kanalizācijai.**

Pašvaldībām jāizstrādā un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijā jāapstiprina saistošie noteikumi, tomēr Kuldīgas novada deputāti bija vienprātīgi, ka tas jāizsludina pēc iespējas ātrāk, lai apjaustu, cik šādu pieteikumu var būt. Domes speciālistu sagatavotos noteikumus deputāti pārskatīja gan finanšu komitejā, gan domes sēdē.

Mērķis ir veicināt dzīvojamo māju pieslēgšanos ūdensvadā un centralizētajai kanalizācijai. Saskaņā ar Ministru kabineta kritērijiem pašvaldība drīkst atbalstīt pieslēgšanos tiem maģistrālajiem vadiem, kas izbūvēti Eiropas Savienības fondu projektos, izlietojot ne vairāk par 400 eiro vienai mājai. Pilns atbalsts pienākas daudz bērnu ģimenēm, maznodrošinātajiem, trūcīgajiem, cilvēkiem ar invaliditāti u.c. Pārējām privātmājām – 50%, kopīpašumos – 75%.

Sākotnēji saistošajos noteikumos iestrādāts uzņēmēju rosināts

„Daļa skolotāju jau ir vakcinēti. Lēmumu atstājam katra paša ziņā. Ir tādi, kuri poti gaida, un tādi, kas nogauda. Daudzi domātu citādi, ja mēs būtu slimības epicentrā, bet šobrīd esam drošajā zonā. Dažreiz skolotājiem zvana, ka pienākusi kārtā, bet viņiem ir stunda, taču es uzsveru: primāri ir potēties, jo par stundu sarakstu parūpēšos es. Ja kāds bažījās, ka nākamajā dienā nevarēs ierasties darbā, iedrošinu: ja vajag, varam brīvās dienas izkārtot.”

Skrundas novada izglītības nodaļas vadītāja Inga Flugrāte skaidro, ka vairāk nekā puse skolotāju un darbinieku izvēlējušies potēties, taču konkrēts skaits vēl nav zināms: „Skrundas vidusskolas darbinieki piektdien dosies uz Saldus medicīnas centru. Vakcīnu nesaņems tie, kuri nesen izslimojuši, vai tie, kas pie potes jau tikuši citā prioritārajā grupā, arī tie, kam ir alerģija un ārsti ieteikuši to nedarīt.”

No ceturtdienas Skrundas vidusskolā mācības klātienē pilnībā pārtrauktas, jo novada saslimstības rādītāji ļoti paaugstinājušies. Saslimusi arī skolas virtuves darbiniece. No pirmdienas attālinātajā režīmā pāries arī Nīkrāces pamatskola. Skrundas bērnudārzs *Liepziediņš* un pirmsskolas grupa Nīkrācē darbu turpinās.

Covid-19 vakcīnai var pieteikties vietnē www.manavakcina.lv, pa tālr. 8989 vai pie ģimenes ārsta.

Elisa Rudzīte

nosacījums, ka pēc īpašuma uzlabošanas ar pašvaldības līdzfinansējumu vairākus gadus to nedrīkst pārdot. Līdzīga pieredze novērota, kad iedzīvotāji izmanto pašvaldības atbalstu vecpilsētas īpašumu remontam, lai pēc tam dārgāk pārdotu. Domes izpilddirektore Ilze Dambīte-Damberga gan aizstāvēja viedokli, ka būtiskāk ir padomāt, kā atbalstu var saņemt tikai novadā deklarētie, kuru nodokļi nonāk šeit, lai arī kur viņi strādātu. Deputāti daļēji piekrita, atzīstot, ka pašvaldība ir ieinteresēta, lai ēkas ūdensapgādei tiek pieslēgtas, lai cilvēki vispār nāk uz Kuldīgu dzīvot.

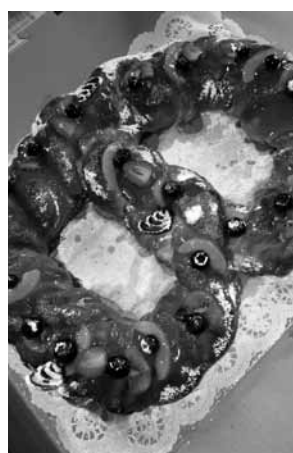
Izpilddirektore vietniece Agnese Buka satraucās par pagastiem. Tur ar Eiropas ieguldījumu mazāk būvēts ūdensvads un kanalizācija, vairāk – attīrīšanas ietaises.

Pašvaldības noteikumus un atbildes uz jautājumiem izvērtēs ministrija. Domes priekšsēde Inga Bērziņa atzina: lai arī nākotnē varētu iedzīvotājiem palīdzēt pieslēgties centralizētajai sistēmai, līdzfinansējums jāparedz pašvaldības budžetā.

Ingunu Spuleniece

Forši gadi!

85. jubileju šomēnes sagaidījis Gudenieku pagasta vecākais iedzīvotājs – *Ābolu* saimnieks Elmārs Perkuns. „Džekam forši gadi,” priecājas vienīgais dēls Gundars, stāstot par tēvu.

Elmārs Perkuns priecājas, 85. dzimšanas dienā.

„Īpaši žiperīgs vairs nav, bet, ja es malku ienesu, tad apkures katlu un kamīnu viņš iekurina. Ja cilvēks tādā vecumā par sevi var parūpēties, tā ir dāvana.”

Elmāra dzimtā puse esot Kabile. Pēc armijas viņš strādājis Kuldīgas

mežrūpniecības saimniecībā, iepazīnies ar dzīvesbiedri Ilgu un līdz pat kolhoza *Leņina ceļš* likvidācijai bijis šoferis un traktorists. Kopā ar Ilgu izaudzināts dēls. Līdz pat 75 gadu vecumam Elmārs bijis aktīvs mednieku kolektīva dalībnieks.

Ceļā no Ēdoles gar Zvirgzdu ezeru uz Gudeniekiem iezīmētie koki vēsta, ka tie tiks nozāgēti, jo drīzumā te būs remonts.

Ilgi gaidītais ceļš beidzot būs

Ceļa Adze–Gudenieki–Ēdole gandrīz desmit kilometru posma remontam notiek iepirkums, un darbs plānots šovasar.

Nauda piešķirta no administratīvi teritoriālās reformas ieviešanai paredzētās. *Latvijas Valsts ceļu* pārstāvis skaidro, ka precīzu sākuma datumu nevarot vēl pateikt, bet skaidrs, ka tas būs

šovasar. Grants ceļam paredzēta dubultā apstrāde jeb tiks uzklāts melnais segums. Posmā, kas no Gudeniekiem gar Zvirgzdu ezeru ved līdz Ēdolei (aptuveni no 10. līdz 20. kilometram), tiksot arī tīrti grāvji, tādēļ ceļmalās iezīmēti koki, ko nāksies nozāgēt.

Pēc ugunsnelaimes – dzīve no jauna

„Cilvēki bija ļoti atsaucīgi – saziņoja gultu, skapīti un citas lietas,” stāsta pirms pāris nedēļām *Krastu* mājās ugunsnelaimē bojāgājušā Jevgēņija brālis Andrejs Krilovs. Viņa tēvs Mihails no piedūmotās istabas tika izvilktis.

TRŪKST SKAPJA, PLĪTSVIRSMAS, KRĀSU

Andrejs stāsta, ka tēvs dzīvo pie viņa *Varoņos* netālu no *Krastiem*. Daudzas mantas saziņojuši vietējie un arī daži no attālākām vietām. Vēl neesot drēbju skapja, un ģimene ļoti priecātos, piemēram, par krāsām un tapetēm, lai izremontētu virtuvi un istabu, kur Andreja tēvs turpmāk dzīvos. Arī lampas neesot, un lielākā problēma – virtuvē uzmūrētajai plītij trūkstot virsmas.

PA DIVIEM IZGLĀBJ TĒVU

Andrejs stāsta, kā noritēja 30. marta traģiskie notikumi: „Tēvu izdevās izglābt. Istaba bija jau piedūmota, bet, par laimi, viņš nepaspēja ar dūmiem saindēties. Ja mēs būtu aizskrējuši kādas piecas vai desmit minūtes vēlāk, būtu noslāpis. Tajā naktī mana dzīvesbiedre dzirdēja, ka ārā kaut kas šauj. Likās jocīgi. Izrādījās, ka tas ir šiferis, kas degot sprādzis. Kā ieraudzījām, tā ar brāli Pēteri ielēcām mašīnā un – uz *Krastiem*! No ieejas pretī stiepās

Vairāku dzīvokļu māju *Krasti* bija iecerēts pārdot izsolē, bet nu nodedusi ēka tiks nojaukta.

aptuveni trīs metru gara uguns liesma. Skrēju pie brāļa istabas pakešu loga, situ to ārā, bet tur bija uguns. Sapratām, ka iekšā palikušos nevaram izglābt, bet cerējām, ka brālis ar draugu ir kaut kur aizbraukuši. Skrējām pie tēva istabas loga. Ar lukturīti iespīdinājām un sapratām, ka viņš tur guļ. Man roka asiņoja, jo biju to savainojis pie pirmā loga. Pēteris logu izsita, ielēca iekšā un atvilka tēvu līdz logam. Tālāk pa abiem izcēlām. Kaimiņš viņu atveda pie mums uz mājām.

Pašlaik *Krastos* kūti ir vistas, divas aitas, viens jēriņš. Lopiņus kopjam mēs.”

KRĀSMATAS NOJAUKS

Pagasta pārvaldes vadītāja Daina Bērende stāsta, ka *Krasti* ir kolhoza laikā būvēta, tagad pašvaldībai piederība ēka. Tā kā no pieciem dzīvokļiem apdzīvoti bijuši divi, tika plānots Jevgēņijam un Mihailam piedāvāt citu dzīvesvietu un *Krastos* izsolē pārdot. Nu plāni mainīti – krāsmatas tiks nojauktas.

Sociālā darbiniece Ligita Bergmane stāsta, ka Mihailam piedāvāts pašvaldības dzīvoklis, bet dēli aicinājuši viņu uz bērnības mājām *Varoņiem*, kur pirms gadiem tēvs jau dzīvojis: „Solīja viņam izremontēt istabu un virtuvīti, tikai vēl nav celtniecības materiālu. Ja kādam ir lieki, ģimene par tiem ļoti priecātos. Var sazināties ar viņiem pašiem vai arī zvanīt man.” L.Bergmanes tālrunis ir 22013423.

Lappuse tapusi ar Kuldīgas novada pašvaldības līdzfinansējumu.

Pavasaris sācies labi

Kā zemnieki sākuši lauku darbus, stāsta *Upīšu* īpašnieks Jānis Kalanda, kā arī *Akmeņkalnu* un *Jaunploču* saimnieks Rihards Bierands.

Upīši apstrādā ap 80 ha zemes un audzē gaļas liellopus. J.Kalanda skaidro, ka aktīva perioda vēl nav, bet darba tāpat esot gana: „Laika apstākļi tādi, ka zemes apstrādi vēl neesmu sācis. Sola, ka vēl būs auksti. Tīru jaunapgūtās platības – vienu lauku šogad nopirku un sakopju. Meliorācija tajā jau paveikta. Man šis pavasaris laika apstākļu ziņā ir labs – lietus nav. Graudaudzētājiem varbūt tas nav tik labi, bet man ir, jo lopiem ganībās nav jābradā pa dubļiem. Pavisam drīz varēsim sāk ganības kultivēt un pārsēt.”

R.Bierands stāsta, ka šogad apstrādā ap 1000 ha zemes un tas ir par 50 ha vairāk nekā pērn. Piepirkti klāt jauni lauki. Minerālmēsli jau izsēti, pašlaik zeme tiek arta, bet nākamajā nedēļā sāksies sēja. Par pērn sezonu sūdzēties nevarot – raža un graudu cena bijusi laba. Arī šogad uz tādu tiek cerēts. Ziemāju lauki izskatoties ļoti labi. R.Bierands arī atklāj, ka iecerēts piena govju ganāmpulku likvidēt un ganības apsēt ar graudaugiem.

Jauniešiem izcili sasniegumi pētniecībā

Arī šogad 11. klases skolēni rakstījuši zinātniski pētnieciskos darbus (ZPD) par dažādām tēmām, un četri Kuldīgas novada jaunieši saņēmuši atzinību valsts līmenī. Lepojamies ar Ralfu Pīpīti un Montu Bērziņu no Kuldīgas Centra vidusskolas un Daniēlu Mileiko un Jorenu Upenieku no Viļa Plūdoņa Kuldīgas vidusskolas.

Pacienti un viņu tiesības

Kuldīgas Centra vidusskolas skolniece Monta Bērziņa izvēlējās rakstīt par tēmu *Pacientu informētība par savām tiesībām kā tiesiskā regulējuma efektivitātes elements Kuldīgas novadā un valsts konferencē ieguva 2. pakāpi.*

Darba vadītāja, skolotāja Inga Reimane skaidro, ka līdz tēmai abas nonākušas kopā: „Montu interesē medicīna, savukārt es piedāvāju to sasaistīt ar tiesību jomu. Darbs ir augsti novērtēts gan par tēmas originalitāti un aktualitāti, gan ierosinājumiem.”

Monta stāsta: „Pēdējā laikā es pati un arī apkārtējie ir saskārušies ārstēšanā ar dažādiem traucēkļiem. Vēlējos saprast, vai tas kādā veidā ir pārkāpums no tiesiskā viedokļa.” Darba virziens izraudzīts jau iepriekšējā mācību gada beigās. Septembrī, kad Monta atgriezies skolā, paveicamais plānots kopā ar darba vadītāju: „Pētīju gan starptautiskos, gan Latvijas normatīvos aktus, dažādas publikācijas un tiesu lēmumus, gatavoju jautājumus anketai. Attālināto mācību dēļ to izveidoju tiešsaistē un izplatīju Kuldīgas novada iedzīvotājiem.”

Lai gan darbs sāks laikus, pēdējie labojumi ieviesti vēl februārī. Montai bijusi vesela atbalsta komanda: „Vislielākais atbalsts nāca no skolotājas Ingas Reimanes. Viņa palīdzēja iesaistīt konsultantus, Latvijas Universitātes Juridiskās fakultātes docenti Elīnu Grigori-Bāru, kura uz situāciju pacientu tiesību lietās no juridiskā viedokļa spēja paskati-

Montu Bērziņu interesē medicīna, tāpēc pētīta pacientu tiesības: „Gribēju vairāk izprast, kā tiesību zinātne darbojas praksē un kādas ir manas iespējas pilnvērtīgi un atbildīgi to izmantot ikdienā.”

ties vēl kritiskāk. Liels paldies arī informātikas skolotājām Leldei Seleckai un Aigai Bērziņai, kuras palīdzēja ieraudzīt nepilnības vizuālajā noformējumā, lai darbs atbilstu normatīviem.” Pētījumā secināts: tikai trešdaļa aptaujāto uzskata, ka par savām pacienta tiesībām ir informēti. Monta ierosinājusi izveidot informatīvus materiālus nepilngadīgajiem, rīkot seminārus pašvaldībā, kā arī šī pētījuma datus publicēt reģio-

nālajā laikrakstā *Kurzemieks*, lai pievērstu sabiedrības uzmanību.

Pēc darba aizstāvēšanas skolā Monta gatavojuši prezentāciju Kurzemes konferencei: „Kad darbs tika izvirzīts valsts līmenim, nācās veidot digitālu plakātu. Valsts konference notika 31. martā, kas arī bija pēdējā ar pētniecisko darbu saistītā diena.” Skolniece atzīst, ka šis darbs licis uzmanīgāk plānot savu laiku: „Tas palīdzēja trenēt pacietību, jo ne viss izdevās ar pirmo mēģinājumu. Bija jāspēj skolas darbus apvienot ar pētniecisko darbu. Process bija aizraujošs – ja piesēdos pie darba, tiku ierauta tiesību pasaulē. Bez stresa nekur neiztik. Pirmajos mēnešos tas nebija tik jūtams, bet uz beigām bija pamatīgs. Valsts konferencē visu, kas svarīgs, jāspēj parādīt nieka četrās minūtēs un vēl jāspēj pārliecināties par to diskutēt ar vērtēšanas komisiju. Kad darbu rakstīju, viss likās grūti un neiespējami. Tagad atskatoties nevaru teikt, ka bija viegli, bet nebija arī tik traģiski, kā izskatījās.” Meitene neslēpj milzīgo gandarījumu par valstī iegūto 2. pakāpi: „Teikšu godīgi – nebiju to gaidījusi. Zināju, ka darbs izstrādāts ļoti labi, bet nejutos pārliecināta, ka komisiju tas uzrunās. Kad tiešraidē skatījos apbalvošanu un ieraudzīju savu vārdu pie otrās pakāpes, biju pārsteigta. Tie, kuri mani pazīst, var iedomāties, ar cik lielu smaidu pavadīju atlikušo dienu. Bija grūti aptvert, ka šis ir rezultāts starp visiem dalībniekiem valstī.”

Izzina novadu reformu

„ZPD ir noderīgs, netradicionāls mācību veids, kā vidējās izglītības ieguvējus iepazīstināt ar tiem pētnieciskajiem procesiem, kādi sagaida nākotnē, piemēram, augstskolā,” saka Ralfs Pīpītis, kurš darba aizstāvēšanā valstī novērtēts ar 1. pakāpi.

Savā pētījumā *Administratīvi teritoriālās reformas ietekme uz pakalpojumu pieejamību iedzīvotājiem Kuldīgas, Alsungas un Skrundas novadā* viņš izmantojis trīs metodes: „Intervēju visu novadu priekšsēdētājus un vides aizsardzības ministru reģionālās attīstības ministru Artūru Tomu Plešu, ar anketu palīdzību aptaujāju iedzīvotājus un SVID analīzē noteicu pašreizējā administratīvā iedalījuma stiprās un vājās puses, kā arī iespējas un draudus tam, kā varētu būt pēc novadu reformas.”

Ralfs šādu tēmu izvēlējies tāpēc, ka tā likusies aktuāla: „Mani interesē valstī notiekošie politiski ģeogrāfiskie procesi, un šī tēma bija ļoti svarīga novadu iedzīvotājiem, kurus pats pazīstu. Varēja just, ka cilvēkiem nav skaidrības, un daudziem viedokļiem nebija pamatojuma, vai arī tie bija pret-runīgi.”

Puisis atzīst, ka darbu rakstīt nav bijis viegli: „Man palīdzēja ģeogrāfijas skolotāja Iveta Egļīte un ZPD konsultante Lienīte Litavniece, kas ir Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas profesore. No sākuma izvirzījām kritērijus, pēc kuriem reformu vērtējām. Bija jābūt patstāvīgam, jāmeklē informācija, jāanalizē rezultāti.

„Mani interesē politiski ģeogrāfiskie procesi valstī, un šī tēma bija aktuāla iedzīvotājiem, kurus pats pazīstu,” saka Ralfs Pīpītis, kurš pētījis administratīvi teritoriālās reformas ietekmi uz pakalpojumiem trijos mūsdienu novados.

Interese man bija, taču darbs bija ļoti apjomīgs un laikietilpīgs. Sāku novembrī un janvāra vidū jau nodevu, bet strādāju regulāri. Visgrūtāk ir vizualizēt datus un izdarīt secinājumus. Iegūto datu ir daudz, un vajadzēja izdomāt, kā tos prezentēt citiem saprotami.”

Ralfs jau priecājies, kad izvirzīts Kurzemes konferencei, taču liels bijis pārsteigums tikt arī tālāk: „Jutos pagodināts un patīkami pārsteigts, ka manu darbu izvirzīja tālāk, jo reģionālajā konferencē visi bija aktuāli un oriģināli. Liela atbildība, jo jāgatavojas daudz kārtīgāk. Zināju, ka esmu labi prezentējis, tāpēc nojautu, ka atzinība būs, taču par pirmo pakāpi esmu pārsteigts. Tiešām gandarījums, jo tas liekais stress un darbs ir atzinīgi novērtēti. Arī skolotāji un vecāki priecājas.” Ralfa panākumi mājās nosvinēti ar gardu kūku.

Vai jāuztraucas par ozonu?

Trešo pakāpi valsts konferencē ieguvis darbs dabaszinātņu nozarē *Piezemes ozona koncentrācijas noteikšana Kuldīgas pilsētā un apkārtnē, ko kopā veidojuši V.Plūdoņa Kuldīgas vidusskolas 11. klases audzēkņi Daniēls Mileiko un Jorens Upenieks.*

Skolotāja Inga Liepiņa, kas māca pētnieciskās darbības pamatus, pušus raksturo kā ļoti patstāvīgus: „Viņi vienmēr vēlējas uzzināt vairāk, uzklauzīja, gāja uz konsultācijām. Visu darīja paši. Grūtības sagādāja tas, ka nevarēja iet uz lasītavu un bibliotēku un informāciju meklēt ērti. Arī darba noformēšanas vadlīnijas mainījās. Pati klausījies visus vebinārus par ZPD un jauninājumus nodevu skolēniem.”

Kurzemē pušu darbs ieguvis 1. pakāpi. Daniēls stāsta, ka tēma izvēlēta jau 10. klasē: „Mūsu darba vadītāja Evija Heniņa piedāvāja vairākas, un šī likās visinteresantākā. Ar Jorenu esam labi draugi, un, tā kā darbs ir apjomīgs, nolēmām darīt visu kopā.

Es rakstīju teoriju, Jorens vairāk atbildēja par pētniecisko daļu. Visu laiku sazinājāmies un viens otram palīdzējām.”

Daniēls atzīst, ka bijis diezgan sarežģīti atrast informāciju. Apmeklēta bibliotēka, izmantoti interneta resursi. Bijis interesanti

Daniēls Mileiko un Jorens Upenieks pētījuši ozona koncentrāciju dažādās Kuldīgas vietās un secinājuši, ka pagaidām veselībai tā nav bīstama.

rakstīt, bet pati interesantākā darba daļa esot datu analīze. Jorens izveidojis vairāk nekā 20 papīra sloksņu, kas izmantotas Šenbeina metodei, lai noteiktu ozona koncentrāciju. Speciāli sagatavotas sloksnes pārklātas ar kālija jodīdu un kukurūzas cieti. Tieši pirms lietošanas tām pievieno ūdeni. Ozona klātbūtnē Šenbeina testa strēmeles kļūst zili purpursarkanas: „Papīrīšus apstrādāju ķīmijas kabinetā, un tētis mani vadāja pa dažādām vietām, kur tos izvietoju un atstāju uz 24 stundām. Visi punkti tika iezīmēti kartē, taču vienu lapiņu nevarēju atrast – varbūt vējš aizpūta.” Dati atainoti diagrammās un kartē.

„Galvenais secinājums – pagaidām Kuldīgas iedzīvotājiem

par ozona koncentrāciju gaisā nevajag uztraukties. Tā līmenis nav dzīvībai un veselībai bīstams. Izteicām hipotēzi, ka, urbanizācijai turpinoties un automašīnu skaitam pieaugot, arī Kuldīgā rādītāji kļūs augstāki. Jau tagad redzējam, ka augstākie ir pie vecā tilta un vietās, kur daudz cilvēku un automašīnu.”

Puši jūtas gandarīti, ka izvirzīti Kurzemes un vēlāk valsts konferencei. Par 3. pakāpi Jorens juties apmulsis, taču priecīgs. Daniēls pievienojas: „Jutos novērtēts. Valsts konferencē uztraukums vairs pat nebija tik liels, jo vienreiz darbu jau prezentējām. Izveidot šim nolūkam plakātu bija pat vieglāk nekā uztaisīt prezentāciju.”

Ar fotokameru pa dzīvi

Energiska, mīļa un atklāta – tā sevi raksturo kuldīdzniece Lauma Stepanova, kura kopš laika gala aizraujas ar fotografēšanu. Bez tā, ka uzņem lieliskas fotogrāfijas, viņa kopā ar vīru Rolandu Stepanovu audzina dēliņu Leonardu, kuram martā apritēja gads. Lauma stāsta, ko viņai vislabāk patīk fotografēt, un atklāj: lai darbu apvienotu ar krūts barošanu, var rēķināties ar divām stundām prom no mazuļa.

ZINĀJA, KA ATGRIEZĪSIES

„Esmu uzaugusi Kuldīgā. Pēc 12. klases devos uz Rīgu, lai studētu fotogrāfiju. Nodzīvoju tur astoņus gadus. Strādāju par baristu un apģērba veikala vadītāju, piestrādāju un piedalījos dažādos projektos, kas mani ieinteresēja, un pārsvarā tā bija pasākumu organizēšana. Vīrs Rolands Saldū akciju sabiedrībā *Pata* ir mežizstrādes meistars. Esot Rīgā, vienmēr zinājām, ka atgriezīsimies Kuldīgā, bet bija jāsaģaidā piemērots brīdis. 2017. gadā vīram radās iespēja strādāt mežsaimniecībā, un tas bija labs iemesls, lai atgrieztos. Tobrīd viņš studēja Latvijas Lauksaimniecības universitātē par meža inženieri, bet tagad studijas ir pabeigtas.”

DAUDZVEIDĪGĀ FOTOGRAFĪJA

„Fotogrāfija mani interesējusi, kopš sevi atceros. Vidusskolā man bija sava kamera, fotografēju draudzenes, suņus, Kuldīgu un dabu. Gāju arī *Kurzemnieka* fotopulciņā pie Aivara Vētrāja, kurš bija mans pirmais skolotājs šajā jomā. Pēc vidusskolas devos uz Latvijas Kultūras koledžu studēt fotogrāfijas menedžmentu. Tur bija iespēja satikt daudzus nozares ekspertus, kuri ir arī nozīmīgi fotomākslinieki, piemēram, Māris Kundziņš – dabas fotogrāfs, Alnis Stakle – laikmetīgās mākslas fotogrāfs, Ojārs Jansons – studijas fotogrāfs. No katra paņēmu daudz atziņu un saliku kopā savu bildi, sapratu, ko fotogrāfija nozīmē man.

Vislabāk man patīk tāda mākslas fotogrāfija, kas ir vizuāli skaista un liek aizdomāties. Es nerunāju par laikmetīgo fotogrāfiju, kurā pārsvarā tiek meklētas un akcentētas pasaules problēmas. No šī esmu nogurusi – vēlos redzēt pozitīvas, skaistas lietas. Mani iedvesmo 18., 19. gadsimta glezniecība, krāsu vide, noskaņa. Gūstu prieku, fotografējot bērnus, jo viņu emocijas ir īstas, nesamākslotas, viņi iedod pamatīgu enerģijas lādiņu. Arī portrets, kļūstā daba un dabas fotogrāfija man ir ārkārtīgi mīļa. Vēl izpaužos ar analogo fotoaparātu jeb *ziēpīti*. Šo visu savā stilā miksēju. Ar attēlu apstrādi tagad ir grūtāk, jo mazais ļoti cenšas palīdzēt ar pogu spaidīšanu, tāpēc šo daļu daru, kamēr Leonards gul.

Neuzskatu, ka ar saviem darbiem izceļos, un rezultātu vienmēr vēlos labāku, taču man pašai tie ir ļoti tuvi.”

Rolands, Leonards un Lauma Stepanovi.

JĀPROT PLĀNOT LAIKU

„Kad Leonardam bija trīs mēneši, es sakārtoju visu, lai varētu uz divām stundām izbraukt fotografēt pasākumu. Ļoti satraucos, jo pirmo reizi nezināju, kas notiek ar manu bērnu, kā citi ar viņu tiks galā, jo tikai es zinu, kā viņam vajag. Šī laikam ir tipiskākā mammas atruna – neiet un neko nedarīt, jo tikai es zinu, kā bērnam vajag. Bet tieši tas man un mazajam bija vajadzīgs: man – aizmirsties no ikdienas, Leonardam saprast, ka mamma 24 stundas var arī nebūt klāt. Un visi tika galā lieliski.

Tā turpināju savus fotodarbus ielānot uz divām stundām, lai varētu atgriezties un bērnu pabarot. Bet barošana mani satrauca, jo nevēlējos saglabāt piena rezerves – biju izlēmusi dot savu pienu tik,

cik mazais uzskata par nepieciešamu. Ja vajadzētu doties prom ilgāk, būtu devusi piena maisījumu, bet tādas reizes nepienāca.”

VAIRĀK VAR BŪT KOPĀ

„Kovids manu darbu nav ietekmējis, jo nolēmu fotografēšanu uz nenoteiktu laiku atlikt un enerģiju veltīt ģimenei. Mīļākās nodarbes mājās ir dejot. Leonardam ļoti patīk mūzika un viss ritmiskais. Viņš dejo, dzirdot putniņus čivinām, arī tad, kad maļu kafiju, un pat tad, kad griežu maizi, viņš krata galvu. Noteikti man mīļa ir riteņbraukšana. Esam iegādājušies bērnu krēsliņu, ķiveri, un, kad laiciņš kļūs saulaināks, siltāks, dosimies braucienos ar riteņiem.”

„Kovids manu darbu nav ietekmējis, jo nolēmu fotografēšanu uz nenoteiktu laiku atlikt un enerģiju veltīt ģimenei.”

„Ar fotoattēlu apstrādi ir grūtāk, jo mazais ļoti cenšas palīdzēt ar pogu spaidīšanu, tāpēc to daru, kamēr Leonards gul.”

„Gūstu prieku, fotografējot bērnus, jo viņu emocijas ir īstas, nesamākslotas, viņi arī iedod pamatīgu enerģijas lādiņu.”

Sasmidina Anekdošu virpulī

1. aprīlī konkursa *Anekdošu virpulī* finālā platformā *Zoom* satikās jaunie jokotāji no visas Latvijas. Viduskursu pārstāvēja Kuldīgas novada bērnu un jauniešu centra folkloras kopas *Kursīši* dalībnieks Eduards Aišpurs (skolotāja Ina Celitāne).

Eduards ar savām labākajām anekdotēm žūriju sasmidzināja un savā vecuma grupā ieguva Mazā smidzinātāja nosaukumu.

Ceļošana pa grāmatām

Lasīšanas veicināšanas programmā *Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija* pērn augstāko atzinību ieguvušas izdevniecības *Latvijas mediji* grāmatas: *Annas Ļenasas Krāsu mošķis*, *Rasas Bugavičutes-Pēces Puika, kurš redzēja tumsā* un *Eves Hietamies Tētis uz pilnu slodzi*.

Jau 21. gadu marts grāmatu mīļotājiem ir zīmīgs ar Kultūras ministrijas finansētās programmas laureātu paziņošanu. Šis gads bijis neparasts pandēmijas ierobežojumu dēļ – jaunā realitāte likusi ikvienam pārskatīt vērtības, ieradumus un prioritātes. Tā ierobežojusi ceļojumus fiziski, taču sekmējusi vēlmi, vajadzību un iespēju ceļot grāmatās. Tieši šajā neparastajā laikā laba grāmatu kļuvusi par pirmās nepieciešamības precī, lai saglabātu pozitīvu skatu uz dzīvi.

■ Katalāņu rakstnieces un ilustratores Annas Ļenasas bērnu grāmata *Krāsu mošķis* ieguvusi 1. vietu vecuma kategorijā 5+.

■ Latviešu dramaturģes Rasas Bugavičutes-Pēces romāns *Puika, kurš redzēja tumsā* – 1. vietā kategorijā 15+.

■ Somu rakstnieces Eves Hietamies *Tētis uz pilnu slodzi* ierindojies 1. vietā kategorijā *Vecāku žūrija*.

Vēsturei un dižiem ļaudīm pa pēdām

Mārites Milzeres teksts un foto

Pērn pēcāju sestdienā Kuldīgas bibliotēkas lasītāju klubīņš devās savā sezonas izskaņas tradicionālajā ekskursijā. Tā kā pagājušais bija Friča Bārda 140. jubilejas gads, tad skaidrs, kurp: uz dzejnieka dzimtajiem Pociema Rumbiņiem Katvaru pagastā. Pārējās apskates vietas tika pielāgotas šim tālākajam (ģeogrāfiski) mērķim, ar nožēlu gan secinot, ka daudz kas jāatstāj aiz strīpas.

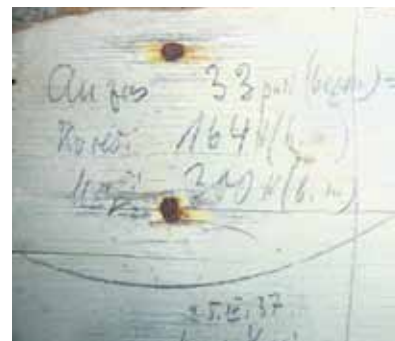
Ierasts, ka no ceļojuma mājās jāatved kāds ciemkukulis, un šoreiz vārda tiešajā nozīmē – apstājami pie maiznīcas *Lielezers* veikala nedaudz pirms Limbažiem, jo, kā sacīja kāda grupas biedrene, no Limbažiem neviens nebrauc bez *Lielezera* maizes un bulkām. Iepirkšanas nevar atlikt uz vēlāku laiku, jo darba laiks ir 7.00–15.00 ik dienu, svētdienās nestrādā (tikko lasīju jaunāko informāciju, ka svaiga maizīte nopērkama jau no 6.00), bet atpakaļceļā būs jau pavēla pēcpusdiena. Tikai viena bēda – kā lai no plašā klāsta izvēlas īsto!

Rumbiņu lielajā istabā viss kā senāk, saglabājies pat vecais šūpulis.

Kādreizējais saimniecības ēkas vietā kopš 1992. gada Viļņa Titāna veidots pieminēklis Fricim Bārdam.

Pieraksti uz klēts sienas no 1937. gada vēsta par saimniekošanu Rumbiņos.

Katvaru parka divainās liepas.

Melngaiļa sētā dujritenis (tiesa, ne paša Emiļa Melngaiļa) pārtaps krāšņā dekorā.

Stalta un kopta slejas Limbažu Kristus apskaidrošanās pareizticīgo baznīca.

Baumaņu Kārļa atdusas vieta Limbažu kapos.

Burtnieku kvartāla īpašais objekts Limbažos – Milas un draudzības vārti.

Baumaņu Kārļa pieminēklis Limbažu centrā.

RUMBIŅU MIERPILNAJĀ SĒTĀ

Kopš 1993. gada Rumbiņos atvērts Bārdu dzimtas memoriālais muzejs, tas vēsta arī par trīs dzejnieku – Friča (1880–1919), viņa brāļa Antona (1891–1981) un sievas Paulīnas (1890–1983) – iedvesmas un miera vietu. Bet izstāstīt Rumbiņus ir neiespējami – rāmā garā tos izstaiģājam muzeja vadītājas Valdas Irmejas un viņas kolēģes vadībā, un, kad gūts pirmais ieskaits, dažādajās ēkās, dārzā, pagalmā ejam katrs savā nodabā, ar basām pēdām izbaudot arī mīkstās zāļītes pieskārienus. Rumbiņus 1865. gadā nopirka Jānis Bārda – Friča un Antona tēvs. Desmit gados tā kļuva par plaukstošu saimniecību ar iekoptiem tīrumiem un ražīgu augļu dārzu. Īsā laikā jaunais saimnieks sabrukušo ēku vietā uzcēlis jaunas: guļbaļķu dzīvojamā māju, labības klētis, kūtiņš, zirgu stalli, riju, sienu šķūni, pirtiņu. Daļa ēku vēl saglabājusies, citviet vien lielie vītoli iezīmē ceļu uz pirtiņu, kūti.

Dzejnieka Friča Bārda Rumbiņi savā vietā joprojām kopš 19. gadsimta vidus.

vēstules, kas allaž sākas ar vārdiem „Manu mīļo, mīļo mammatiņ!” un beidzas ar parakstu „Tavs Sidrabiņš”.

Starp tēva māju un F.Bārda *Dārziņiem* 1992. gadā ierīkots uzcelis savu māju *Dārziņus*. Šeit abi ar Paulīnu salaulāti, te dzīvojuši neilgo kopīgo laiku līdz 1919. gadam, no šējenes Fricis izvadīts uz Umurgas kapiem. Tur atdusas arī meita Ulrika Tamāra, dēls Zigurds, kurš mira 1984. gada 1. augustā Austrālijā, bet 1998. gadā pārapbedīts Umurgas kapos blakus vecākiem un māsiņai, kura nodzīvoja vien trīs gadījumus. Tagad *Dārziņos* skatāma Fricim un Paulīnai veltīta ekspozīcija. Un tīri sievišķīga interese pārņem, kad gīde rāda Paulīnas skapi, dažādās lietīņas, kas saglabātas vēl kopš abu dzejnieku kopdzīves. Varbūt pirmoreiz tik daudz uzzinām par dzejnieku bērniem un varam vien attāli nojaust, ko pārdzīvoja Paulīna, kad līdz mūža beigām tā arī nebija lemts tikties ar dēlu, kad vienīgā saikne bija

KUR SAPNĪ DEJOJA DULLĀ PAULĪNE

Tālāk ceļš uz Katvaru muižu, kur gan ezera krasta terasēm stiepjas vecu liepu alejas. Šī vieta ceļotāju uzmanību piesaistījusi tieši pēdējā laikā, kaut gan jau pagājušā gadsimta 70. gados te uzņēmti filmas *Tauriņdeja* skati. Varbūt popularitāte filmas *Bille* iespaidā, lai apskatītu Billes apburto mežu, varbūt savu tiesu devuši sociālie tīkli, kas sakārdinājuši ar neparasto

liepu fotogrāfijām. Arī mēs dodamies turp, pa ceļam atceroties filmu *Tās dullās Paulīnes dēļ* un Paulīnes sapni par skaisto jaunību un deju ar izskatīgo Ivaru Kalniņu gluži vai mistiskā vietā. Taču izrādās – tepat vien tas ir! Stāvvieta rodama līdzās Limbažu novada speciālajai internātpamatskolai, drusciņ uz priekšu neatņemamām dzejnieka mūža ierīcēm – divas sašķeltās akmeņi sirds daļas vēsta par divām neatņemamām dzejnieka mūža sastāvdaļām: mīlestību un dzimtajiem Rumbiņiem un romantiķa, dēls Zigurds, kurš mira 1984. gada 1. augustā Austrālijā, bet 1998. gadā pārapbedīts Umurgas kapos blakus vecākiem un māsiņai, kura nodzīvoja vien trīs gadījumus. Tagad *Dārziņos* skatāma Fricim un Paulīnai veltīta ekspozīcija. Un tīri sievišķīga interese pārņem, kad gīde rāda Paulīnas skapi, dažādās lietīņas, kas saglabātas vēl kopš abu dzejnieku kopdzīves. Varbūt pirmoreiz tik daudz uzzinām par dzejnieku bērniem un varam vien attāli nojaust, ko pārdzīvoja Paulīna, kad līdz mūža beigām tā arī nebija lemts tikties ar dēlu, kad vienīgā saikne bija

UZ REŅĒŅĒCI!

Izvēlamies uz Limbažiem braukt pa īsāko ceļu no muižas uz priekšu,

bet nevajadzēja gan – īsta redele! Tad nu arī ceļabiedru apgaismošana par pilsētas vēstures faktiem jāatliek uz vēlāku, kad beigsies drebeklis.

Zināms, ka 10.–12. gadsimtā mūsdienu Limbažu vietā atradusies līvu pils Lembele vai Lemesele, tulkojot – „plaša sala mežainā purvā”. Izskana *-aži, -iži* Vidzemes vietvārdos, kā Pabaži, Allaži, Ainaži, Ropaži, Vidriži, Kuiviži u.c., norāda uz līvisko cilmi. Bet tautai jau savi skaidrojumi, un viens vēsta: kāds zviedru mācītājs nejausi izdzirdētos vārdus *limba* un *āži* salicis kopā, domādams ar to vietas nosaukumu.

Limbaži tiek dēvēti arī par reņģu galvaspilsētu jeb Reņģenīcu (šis fakts reiz sagādāja krietnus punktu tēriņus TV spēlē *VIP*). Arī tam skaidrojumi rodami gan nostāstos, gan vēsturē: pilsētas centrā bijis tirgus laukums, kurā pārdotas arī zīvis, un, tuvojoties pilsētai, it sevišķi vasarā, deguns bijis jāspiež ciet. Arī mums diena karsta, esam gan drīz pašā centrā, bet no reņģem –

ne asakas, ne smakas.

SENATNI IEDZĪVINOT

Pilsētas apskati sākam Burtnieku kvartālā – kopš 2018. gada nogales pēc iedzīvotāju balsojuma (bijis aicinājums ieteikt jauniekārtotās vietas nosaukumu) šādu vārdu ieguvusi Burtnieku, Akmens, Torņa ielas un Baumaņu Kārļa laukuma iekšpagalms. Tā vidū saulē spīguļo sudrabkaļa Oļega Auзера darinātie, arkaļi līdzīgie *Milas un draudzības vārti*. Vienā pusē, kas simbolizē vīrišķo daļu, ir ozolzari, ozollapas un zīles, otra puse ar ābeles lapām un ābeļziediem veidota kā sievišķās būtības iemiesojums. Interesanta ir sētiņa (tā to varētu nosaukt) ap vārtiem: ap to vijas misiņa lapaiņas. Izrādās – jaunais pāris var laikus tēriņus TV spēlē *VIP*). Arī tam skaidrojumi rodami gan nostāstos, gan vēsturē: pilsētas centrā bijis tirgus laukums, kurā pārdotas arī zīvis, un, tuvojoties pilsētai, it sevišķi vasarā, deguns bijis jāspiež ciet. Arī mums diena karsta, esam gan drīz pašā centrā, bet no reņģem –

garām aizmiegtām acīm.

Turpat blakus senais rātsnams, kas kļuva populārs 1988. gadā, kad ēka tika restaurēta. Tad atklājās sienu gleznojumi, kas atzīti par valsts nozīmes mākslas pieminekli (diemžēl 18. gadsimta mākslas darbi fotogrāfijās skatu nepriecē). Saskaņā ar pasteltoņos gleznoti kuģi, klintis, cilvēki, nami, ainavas: motīvi it kā no pasakām, it kā no flāmu glezniecības. Vīrs vēsturiskajām durvīm nišā simbolos attēlotas tirdzniecība, izglītība un māksla. Dodamies vēl dziļākā senatnē – pie pils senajiem mūriem, kas ir liecinieki laikam, kad pilsēta bija Hanzas dalībniece. Daži uzņēmīgākie un karstuma mazāk nogurdinātie uzkāpj tornī, kam saglabājušies unikālie vārti ar paceļamo restu fragmentiem un no kura paveras skats uz vecpilsētas sarkanīgajiem jumtiem, uz ezeru.

GODĀT UN PIEMINĒT

Protams, Limbažos nevar nepie-

minēt šīs puses īpašo cilvēku, Latvijas himnas autoru Baumaņu Kārli, tāpēc vispirms dodamies uz viņa atdusas vietu. Tajā 15 gadu pēc komponista nāves (1920. gadā) atklāts Gustava Šķiltera veidotais pieminēklis (kapu vieglāk atrast, ieejot pa vārtiņiem no Jūras un K.Barona ielas krustojuma puses, tad pa eju uz priekšu, un labajā pusē labi ieraugāms pieminēklis). Aizdedzam svečīti, nodziedam „Dievs, svētī Latviju!”, godājot autoru un viņa viedo vēlējumus. Atgriezīamies centrā, kur 1998. gadā, piedaloties torciņam Valsts prezidentam Guntim Ulmanim, atklāts otrs pieminēklis Baumaņu Kārlim. Atceros: to pirmoreiz ieraugot, pārņēma tāds nogurdinātie uzkāpj tornī, kam saglabājušies unikālie vārti ar paceļamo restu fragmentiem un no kura paveras skats uz vecpilsētas sarkanīgajiem jumtiem, uz ezeru.

Mani īpaši priecēja koptā apkārtnē, košās puķu kastēs – tas radīja svētdienīgi apcerīgu noskaņu. tīkamāko virzienu. Kaut Limbažos būts vairākkārt, līdz šim man nebija izdevies apskatīt Kristus apskaidrošanās pareizticīgo baznīcu. Lasīts par tās saistību ar brīnumdarošo Tihvīnas Dievmātes ikonu un to, kā to paglābis hierarhs Jānis (Garklāvs), kurš 1944. gadā no Latvijas aizbrauca. Viņa audzudēls virpriersteris Serģijs Garklāvs 2004. gadā aizveda brīnumdarošo ikonu atpakaļ uz Tihvīnu Krievijā. Bet Dievmātes kopija atrodas baznīcā Limbažos. Neesmu tik zinoša reliģiskajās lietās, bet baznīcas cilvēki labprāt atbild uz jautājumiem par tās svētumiem.

UZ RITĒŅU – UN DUJ!

Pēdējā pieturvietā šodienas ceļojumā ir *Melngaiļa sēta*, oficiāli – kultūras izglītības centrs Viļņi pagastā. Pērnvasar tas vēl bija Limbažu novada muzeja pakļautībā, taču viesmīlīgā un

enerģiskā pārvaldniece Ilze saka: gribot ne vairs akreditēties muzeja statusam, bet kļūt darbībā neatkarīgiem. Laikam tas brīvais gars šajā namā mitis izsenis – kā citādi skolmeistara ģimenē izaugtu tāds nemiera gars kā Emīlis Melngailis (1874–1954), folklorists, kordiriģents, komponists un šahists turklāt. Tiekam sagaidīti koku pavēni pie komponista pieminēkļa netālu no brīvdabas estrādes (mūsu pulkā arī tādi, kas te dejujuši). Un tad sākas stāsti! – ko vien ir vērtas viņa ekspedīcijas, vācot tautasdziesmu melodijas (to pierakstījis pāri par 5000), – nostāsts un anekdotisku gadījumu pārjērēm.

Mani īpaši priecēja koptā apkārtnē, košās puķu kastēs – tas radīja svētdienīgi apcerīgu noskaņu. tīkamāko virzienu. Kaut Limbažos būts vairākkārt, līdz šim man nebija izdevies apskatīt Kristus apskaidrošanās pareizticīgo baznīcu. Lasīts par tās saistību ar brīnumdarošo Tihvīnas Dievmātes ikonu un to, kā to paglābis hierarhs Jānis (Garklāvs), kurš 1944. gadā no Latvijas aizbrauca. Viņa audzudēls virpriersteris Serģijs Garklāvs 2004. gadā aizveda brīnumdarošo ikonu atpakaļ uz Tihvīnu Krievijā. Bet Dievmātes kopija atrodas baznīcā Limbažos. Neesmu tik zinoša reliģiskajās lietās, bet baznīcas cilvēki labprāt atbild uz jautājumiem par tās svētumiem.

Mani īpaši priecēja koptā apkārtnē, košās puķu kastēs – tas radīja svētdienīgi apcerīgu noskaņu. tīkamāko virzienu. Kaut Limbažos būts vairākkārt, līdz šim man nebija izdevies apskatīt Kristus apskaidrošanās pareizticīgo baznīcu. Lasīts par tās saistību ar brīnumdarošo Tihvīnas Dievmātes ikonu un to, kā to paglābis hierarhs Jānis (Garklāvs), kurš 1944. gadā no Latvijas aizbrauca. Viņa audzudēls virpriersteris Serģijs Garklāvs 2004. gadā aizveda brīnumdarošo ikonu atpakaļ uz Tihvīnu Krievijā. Bet Dievmātes kopija atrodas baznīcā Limbažos. Neesmu tik zinoša reliģiskajās lietās, bet baznīcas cilvēki labprāt atbild uz jautājumiem par tās svētumiem.

Dažus metrus no *Melngaiļa sētas* senā ēkā jau rosās runīgs kungs – Alfrēds Andruss aicina droši nākt skatīt viņa savāktos bagātību: dažādas senos sadzīves priekšmetus, darbarīkus, apģērbus u.c. Kā teica manās mājās – tur tik tēva un mātes trūkst! Apskatāmie, paklausāmie, un – duj! – uz mājām.

Ieraudzīt dzejoli ik ziedā

Šogad dzejas krājumu *Rumbas šalkas Kuldīgā* sagaidījusi Pelču pagasta iedzīvotāja STANISLAVA KARLSONE. Tajā apkopoti dzejoļi, kas tapuši pērn – pandēmijas gadā. Atvēršanas svētki pensionāru apvienībā *Rumbiņa* plānoti septembrī Dzejas dienās.

Pelčenieci Stanislavai Karlsonai patīk lasīt ne tikai savus, bet arī citu radītos dzejoļus.

Par ko jūsu dzeja vēsta?

Par dažādām tēmām. Daudz ir par Ventu, rumbu. Pēc maniem dzejoļiem tapušas vairākas dziesmas, un vairumam patīk tā par seno Kuldīgu. Ir tādi, kas vēltīti mazbērniem. Ir dzejolis arī par dēlu, kas dzīvo ārzemēs. Prasu, lai brauc atpakaļ – uz mājām. Viņa vārdu neminu, tikai lūgumu izsaku dzejas rindās. Ir arī par mātēm, kas raud, jo bērni projām svešumā.

Vai šī ir jūsu pirmā grāmata?

Pirmā visbiežākā. Par to, ka gada laikā tapuši tik daudzi dzejoļi, brīnījās arī Daiga Akmentiņa no Madonas, kas man ar grāmatas izdošanu palīdzēja. Viņa ikdienā ir masiere, bet viņai ir arī ļoti skaista dzeja. Pirms trim gadiem iepazināties pasākumā Priekulē pie dzejas autora Ulda Berķa. Mani dzejoļi ir vairākos kopdarbos. Bet vēl pirms tam, 2019. gadā, izdota pirmā dzejoļu burtnīca *Dzeja no sirds*.

Kas iedrošināja izdot krājumu?

Daiga. Bija atbraukusi un sacīja, lai neturot sveci zem pūra. Sākumā atrunājos, bet viņa mierināja, ka visu palīdzēs sakārtot. Izdevējs ir *Ezerzozes grāmatas*. Runājot atklāti, izdot grāmatu ir ļoti dārgi. Lai laistu to klajā, naudu atlicināju no pensijas. Bija ļoti grūti, bet beigās izdevās.

Klāt pavasaris. Vai prātā nāk arī jauni dzejoļi?

Nāc gan. Ar mani ir tā interesanti: galvenais, lai atnāk pirmās rindiņas, tad pārējais uzrakstīsies ātri. Dzeja var atnākt visur – ejot pa lauku, ieraugu skaistu ziedu, un gribas par to uzrakstīt. Svarīgs ir noskaņojums, pat gadalaiks. Mans gadalaiks ir tieši pavasaris.

Bet ir arī kāds āķis. Līdz vienmēr jābūt blociņam un rakstāmajam, lai prātā ienākušās rindas uzreiz varu pierakstīt. Nevar atstāt uz vēlāku laiku, jo tad tās vairs neatcerēšos (smejas). Kad dzejolis gatavs, ierakstu datorā. Tajā sagūluši daudzi.

Cik sen rakstāt?

Sāku jau skolas laikā. Nevienam nerādīju – turēju pie sevis. Tās burtnīcas šodien gan nav saglabājušās. Dzeju man arī patīk lasīt. Atceros: kad skolā konkursos bija jārunā dzeja, man vienmēr bija godalgotas vietas. Pēc tam ilgi nerakstīju: apprecējos, audzināju bērnus, dzejoļu radīšanai laika nepietika. Ar vīru nodzīvoju 51 gadu, un pirms desmit gadiem vīrs nomira. Paliku viena, īsti nebija, ko darīt, – atkal sāku rakstīt. Kopskaitā ir gandrīz 2000 dzejoļu.

Vai par procesu ar kādu konsultējāties, mācījāties?

Nē. Man padomus deva tikai Daiga Akmentiņa, kurai mana dzeja patīk. Pērn, kad ierobežojumi bija atcelti, paspēju aizbraukt uz dzejnieku salidojumu Rīgā. Kopā bijām ap 50. Man ļoti patika. Sastapos arī ar bijušo kuldīdznieci Aiju Celmu.

Vietējās Dzejas dienās nekad nav iznācis piedalīties. Maz eju ārā no mājām. Vairumu radošo nepazīstu, vienīgā, kuru no rakstītājiem pazīstu, ir Astrīda Puķe. Iespējams, šoruden Dzejas dienās pensionāru apvienībā *Rumbiņa* notiks manas grāmatas atvēršanas svētki.

Vai esat kuldīdzniece?

Pēc tautības esmu lietuviete, dzimusi Mažeikos. Taču skolas gadi bija jau Latvijā. Vecāki bija ceļotāji – bieži pārcēlāties, viņi strādāja mežā. Man ir gājis grūti: maz gāju skolā, pabeidzu astoņas klases, pēc tam sāku strādāt.

Darba mūžs bijis ļoti raibs: ir strādāts par kontrolasistenti fer-

mā, esmu bijusi slaucēja, gājusi arī mežā. Ir strādāts vairākos pārtikas veikalos, braucu arī ar autoveikalu.

Strādājot Kalvenē, sastapu dzīvesbiedru, un apprecējāties. Man ir divi dēli: Modris ir veterinārārsts Kuldīgā, Māris jau 15 gadus dzīvo Anglijā, bet meita Daiga dzīvo pie manis. Esmu oma astoņiem mazbērniem un vecvecmāmiņa 14 mazmazbērniem.

No Lutriņiem Saldus novadā šurp pārcēlāties 1981. gadā. Mamma te bija iegādājusies māju. Dzīvoju aiz maizes ceptuves, sanāk – Pelču pagastā. Smejamies, ka vienu kāju var nolikt Kuldīgā, otru – Pelčos.

Ko darāt brīvajā laikā?

Dejoju divos kolektīvos pensionāru apvienībā *Rumbiņa: Madarās* un *Niansē*. Vairāk nekā gadu nav dejots – kustību pietrūkst. Kā jau minēju, biju palikusi viena, un gribējās cilvēkos. Aizgāju uz *Rumbiņu*, lūdzu, lai pieņem pulciņā. Atteica, jo esmu no pagasta. Tā vairākas reizes, līdz par vadītāju kļuva Zigrīda Sīle, un viņa ļāva man darboties.

Kas šodien rada prieku?

Vislielākais prieks bija tad, kad šogad izdevu grāmatu. Man patīk arī pastaigāties – apkārt mājai ir trīs hektāri zemes. Prieku rada saziņa ar draugiem gan pa telefonu, gan sociālajos tīklos. Darboties ar datoru pirms 17 gadiem iemācīja mazdēls. Mājās adu un aptuveni 30 pāru zeķu esmu noadījusi. Agrāk patika arī izšūt krustiņdūrienā.

Intas Jansones teksts un foto

Dzejas krājums *Rumbas šalkas Kuldīgā* dienasgaismu ieraudzījis gada sākumā.

Autores pirmā dzejoļu burtnīca.

Pilsēta mana

*Es šodien teikšu vārdus šos:
Es tevi mīlu, pilsēta mana!
Lai vienmēr tev pāri saule mirdz,
Tu, Kuldīga, pilsēta mana.*

*Te Katrīnas baznīca baltā
Ar torņiem, kas saulē mirdz,
Kad svētdienas agrajā rītā
Zvani uz baznīcu sauc.*

*Vai ziema vai vasara silta,
Pilsētas māju dakstiņi mirdz.
Kur vēl ir pilsēta tāda,
Kur senatne dzīvo no sirds?*

*Ai, Kuldīga, pilsēta skaistā,
Tevi aizmirst nespēj neviens;
Kurš kaut reizi pabijis tajā,
Tas atceras un sirdī saglabā to.*

Venta – mana upe

*Venta, Venta, mana upe!
Strauji tā uz jūru plūst,
Katrā Ventas pagriezienā
Baltas, baltas ievas zied.*

*Zied tās krāšņi pavasarī
Visās Ventas krastmalās,
Ievu ziedos paslēpušās,
Lakstīgalas dziesmas dzied.*

*Mīlētāji tumšās naktīs
Iet gar Ventu pastaigāt,
Klausās lakstīgalu dziesmas
Un par mīlu rumājas.*

*Venta, Venta, mana upe!
Strauji tā uz jūru plūst,
Katrā Ventas pagriezienā
Baltas, baltas ievas zied.*

Sieviete

*Kas ir sieviete?
Sieviete – tas ir skaistums.
Sieviete – tā ir mīlestība.
Bez sievietes nebūtu mātes.*

*Kas ir māte?
Māte ir sieviete vislabākā.
Bez mātes nebūtu sievietes,
Ne arī ģimenes pavarda.*

*Kas ir ģimene?
Ģimene ir labestība, saticība,
Bērnu pulciņš apkārt,
Mātes mīlestība un gādība.*

*Kas ir mīlestība?
Mīlestība ir, kad divas sirdis
Vienā ritmā pukst,
Kad divi roku rokā iet
Pa šauru dzīves ceļu.*

SARUNA AR JUBILĀRI

Vienmēr optimiste bez plānošanas

Kuldīgas bibliotēkas metodiķei Līgai Brencei savulaik nācies bieži kāpt uz skatuves, tostarp kā kultūras darbiniecei, sveicot citus nozīmīgās jubilejās. Šonedēļ tāds brīdis pienācis pašai – 14. aprīlī viņai apritēja 70.

APRĪLIS UN 13

Jubilāre stāsta, ka mammai bijusi iespēja izvēlēties, kad dzemdēt: 13. vai 14. aprīlī. Izvēlēts 14. datums, bet Līga teic, ka viņai ne tikai nav nekādu aizspriedumu pret 13, bet tas pat šķiet labāks skaitlis, un šajos datumos viņai veicas. „Kolēģi man prasa: esmu rīta vai vakara bērns. Garām, mīļie! Es esmu pusnakts bērns. Neesmu no plānotājiem – viss iznāk kaut kā spontāni.”

Līga dzimusi Padurē un sauc sevi par piepilsētas meiteni. Skolas gaitas sākusi Kuldīgā, ceļu no mājām un atpakaļ mērojot kājām. Un kā jau bērns – nesteidzīgā solī cauri pļavām, puķītes lasīdama. Tad ģimene pārcēlusies uz dzīvokli Kuldīgā, Skolas ielā, pie Alekšupītes. „No virtuves loga man paveras

„Pēc būtības esmu optimiste. Kad cilvēks no rīta atver acis, viņam ir divas iespējas: iesākt dienu ar smaidu vai būt kā rūgumpodam. Notikumus tas nemaina,” secinājusi Līga Brence.

skats uz mūsu Venēciju! Pilsētas svētkos Alekšupītes skrējiena laikā esmu kā VIP ložā! Brīnišķīgākas mājvietas nevar būt!”

KULTŪRA UN GRĀMATVEDĪBA

Lielāko daļu darba mūža jubilāre nostrādājusi kultūrā, kaut pēc izglītības ir grāmatvede. Viņas teiktais apliecina, ka matemātika un skaitļi ar kultūru ir saistīti tāpat kā darbs bibliotēkā, kur Līga sāka strādāt pēc

2009. gada reformas, kad tika likvidēta rajona padomes kultūras nodaļa. Vidusskolā viņa nezaudēja kāpēc ielikta matemātikas klasē, kaut patikušas un vairāk padevušas humanitārās zinības.

Visi senči bijuši sabiedriski aktīvi – teātra spēlētāji, dziedātāji. „Bērniībā bieži gāju vecākiem līdzī uz mēģinājumiem, reizēm ansamblim tie notika arī mūsmājās. Visu mūžu esmu dziedājusi, skolas laikā piedalījies pašdarbi-

bas pulciņos, pēc tam dziedāju ansambļos, koros. Kultūras vidē izaugu – kāds brīnums, ka tādā darbā nonācu? Bet beigusi esmu grāmatvedības koledžu. Un pierādījies, ka arī kultūrā bez grāmatvedības nevar.”

NEVAR PĀRVILKT SVĪTRU

Bibliotēkā jubilāre sāka strādāt kā pasākumu organizatore – tas vienmēr bijis sirdij tuvs darbs un vaļasprieks. Arī vairs nestrādājot kultūras nodaļā, Līga interesējusies par visiem mūspuses pašdarbības kolektīviem, gājusi uz skatēm. „Nevar tā vienkārši visam svītru pāri pārvilkt. Kultūras darbā var strādāt vai nu uz pilnu klapi, vai nemaz – stundas tur neviens neskaita. Gluži tā nav, ka viss norit bez domāšanas. Ir jau pasākumiem jāsaprotas.”

Šis pandēmijas laiks mani tracinā – trūkst gaisa. Nevaru dzīvot bez teātra, koncertiem un citiem pasākumiem – kā sprostā! Ir elektroniskās iespējas, bet man labāk patīk klātienē. Kā teica vecmāmiņa: „Tas ir pavisam cits smekšis!”

GADI NETRAUCĒ

Pandēmijas dēļ dzimšanas dienas svinības gan izpaliek, un jubi-

lāre teic, ka varbūt pat labi, citādi būtu noraudājusies, jo ar gadiem kļuvusi emocionāla. Kā dziesmā: „Šai dzīvē man laimējies ļoti – netrūkst man, par ko raudāt un smiet!”

Kultūras darbs savulaik paņēmis tik daudz, ka maz atlicis ģimenei. Meita Gunta piedzima tad, kad Līgai bijuši 32. Kad prasījusi, vai negribētu jaunāku mammu, meita atbildējusi: „Tavi gadi man nekad nav traucējuši.” Laikam ir tā, ka vieni cilvēki visu mūžu jauni, bet citi, piedodiet, veci jau piedzimst. Arī meita Gunta izvēlējusies profesiju kultūrā – ko gan citu bērns bija redzējis? Pabeigusi Kultūras akadēmiju, tagad strādā Fotografijas muzejā Rīgā.

Patī Līga negribētu dzīvot galvaspilsētā, kur vairāk kultūras iespēju. Viņai patīk aizbraukt tur uz laiku. Patīk ceļot – atkal gribas aizbraukt uz savu mīlas zemi Gruziju, kur būts kādas 30 reizes. Redzēt brīnišķīgo dabu, gruzīnu tradīcijas, bet ne palikt. Līgu sajūsmīna tās zemes vīriešu vīrišķīgums, bet būt par gruzīna sievu noteikti negribētu. Viņa tomēr esot latvietē.

Dainas Tāfelbergas teksts un foto

STĀRĶA VĒSTIS

Kuldīgas slimnīcas dzemdību nodaļā no 7. līdz 14. aprīlim piedzimuši trīs puikas un divas meitenītes.

Diviem zēniem vecāki devuši vārdus Lūkass, pārējiem bērniem – šādus: Eliass, Alise un Elena.

Elisa Rudzīte

MARTĀ MŪŽĪBĀ AIZGĀJUŠĪ

KULDĪGAS NOVADĀ	Lena Ļasoviča (1965)	Austra Šulca (1938)
Natālija Maksimova (1924)	Rita Mediņa (1953)	Sandis Šefanovskis (1973)
Jānis Veisbergs (1987)	Uldis Meikšāns (1972)	
Zigrīda Valija Baumanē (1943)	Ansis Muižnieks (1942)	SKRUNDAS NOVADĀ
Arnolds Bērziņš (1950)	Nikolajs Ņeroda (1954)	Bruno Saulītis (1958)
Jegors Čerkašins (1926)	Lūcija Prusaka (1935)	Jānis Grīnbergs (1943)
Mihails Daniļuks (1946)	Ādolfis Rezevskis (1928)	Arvīds Grāvis (1931)
Ludvīgs Didžus (1950)	Ivars Rožlejs (1987)	Vallija Milta (1936)
Mārtiņš Feldmanis (1952)	Ēriks Sivačovs (1959)	Benita Klaučāne (1931)
Jānis Freimanis (1956)	Vera Tīruma (1927)	Ruta Lauva (1932)
Guntis Gulbis (1932)	Aigars Vitāls (1976)	Dzidris Jēkabs Malkcirtis (1933)
Elmārs Henriņš (1958)	Vija Ieva Ziemele (1936)	Mārtiņš Arājs (1956)
Valdis Hildebrants (1943)	Emma Zonenberga (1934)	(Sagatavots pēc dzimtsarakstu nodaļu informācijas.)
Māris Kokins (1954)	Larisa Pertņikova (1942)	
Arvīds Liepiņš (1938)	Ilgā Anna Griķe (1936)	
	Inese Broka (1971)	
	Hilda Kalniņa (1932)	

MUMS RAKSTA

Ar Kuldīgu sirdi

„Vēlējies darīt zināmu tiem, kas labi pazina manu tēvu Vili Poikānu, ka 8. martā viņš no mums aizgājis,” *Kurzemniekam raksta Kristīne Poikāne.*

„V.Poikāns dzimis 1950. gada 1. novembrī, gandrīz visu mūžu bijis šoferis *Laukietnīkā* un RCP. Kuldīga bija un palika sirdī viņa pilsēta, kaut pēdējās savas dzīves mēnešus tēvs pavadīja Talsu pusē.”

Meita piebilst, ka daudzi sekojot līdzī *Kurzemnieka Dzīves lapas* informācijai, bet, tā kā tēta aiziešana viņšaulē nav reģistrēta Kuldīgas dzimtsarakstu nodaļā, šis fakts nekur neparādīts.

VIRTUVĒ

Nezāles uz šķīvja

Katrīna Spuleniece-Aišpure, uztura speciāliste

Līdz ar pavasari pienācis laiks, kad uzturu varam papildināt ar savvaļas augiem jeb nezālēm, kaut gan tā šos vērtīgos, vitamīniem pilnos augus nemaz negribas saukt.

Pavasari gribas ēst svaigāk, vieglāk, veselīgāk. Laikā, kad jaunie dārzeņi vēl nav izauguši, varam sevi lutināt ar savvaļas augiem. Svarīgi izvēlēties tādus, ko pazīstam, tīrus, kas neaug ceļmalā, ieteicams lietot nepāraugušas, svaigas lapiņas

un neēst viena veida augus lielā daudzumā. Tās ir gārsu, pieneņu, virzas, gaiļbikšīšu un nātru jaunās lapiņas.

Gaiļbikšītes jeb gaiļpieši ir labs C vitamīna avots, tie satur vielas ar pretiekaisuma īpašībām. Pavasarī ieteicams katru dienu noplūkt pa lapiņai vai ziedīņam un vienkārši apēst. Ziedu tēju var sažāvēt ziemai.

Gārsu dēvē par grikts zāli – tā palīdz pret urīnskābes sāļu nogulsēšanos locītavās. Jaunās lapiņas ir laba piedeva jebkuriem salātiem, zupai un sautējumam.

Virza ir tonizējošs, vitamīniem un minerālvielām bagāts augs, kas labvēlīgi ietekmē ādu, attīra asinis, uzlabo locītavu veselību, mazina

reimatisma sāpes. Tā derēs gan salātos, gan klāt pie pesto.

Nātre ir īsts brīnumaugšs, kas bagāts ar antioksidantiem, C vitamīnu, karotinoīdiem, dzelzi, kalciju, sēru, veicina organisma attīrīšanos un atjaunošanos, ir labs aminoskābju avots. Tikko sadīgušas lapiņas nekož – tās var lasīt kailām rokām un ēst svaigas. Pirms lietošanas var noplaucēt ar verdošu ūdeni.

Pienene ir rukolas radniecē, kas bagātīgi satur vitamīnus un minerālvielas. Mazas lapiņas vēl nav pārāk rūgtas.

Protams, liela vērtība ir arī ierastajiem zaļumiem – tie ir loki, dilles, pētersīļi, selerijas, raudenes, timiāns, rozmarīns, bazilīks u.c.

NĀTRU KRĒMZUPA

Vajadzēs: 400 g jauno nātru, 1 sīpolu, 1 burkānu, 2 daiviņas ķiploka, 1 lielu kartupeli, 1 l dārzeņu buljona, 50 ml saldā krējuma, 1 ēd.k. sviesta, 2 ēd. k. olīveļļas.
Kā pagatavot. Katlā izkausē sviestu ar eļļu un dažas minūtes apcep sasmalcinātu sīpolu, ķiplokus un sarīvētus burkānus. Pievieno buljonu, kubiņos sagrieztu kartupeli un vāra, līdz tas mīksts. Pievieno saldo krējumu un nātres un vāra līdz pirmajam burbulim. Nedaudz atdzesē un visu rūpīgi blendē.

PIENEŅU UN ZAĶSKĀBEŅU SALĀTI

Vajadzēs: sauju jauno pieneņu lapu, sauju zaķskābeņu, 12 paipalu olas, paciņu gaudainā bieziņa, mērcei: 1 ēd.k. cidoniju sīrupa, 2 ēd.k. olīveļļas, 1 tēj.k. ābolu etiķa.
Kā pagatavot. Mērci pagatavo, sajaucot kopā norādītās sastāvdaļas. Paipalu olas vāra trīs minūtes. Pieneņu lapas samaisa ar zaķskābenēm un sadala divās daļās. Biezpienu un vienu daļu zaļumu samaisa. Šķīvī liek bieziņu, virsū uzliek otru daļu zaļumu, paipalu olas un pārlej ar mērci.

NĀTRU KOTLETES

Vajadzēs: 4 sauļas nātru galotnīšu, 4 rupjmaizes šķēles, 4 ēd.k. auzu pārslu, 2 ēd.k. sviesta, 100 ml piena, garšaugu sāli, muskatkietu, piparus, sīpolu, eļļu cepšanai.
Kā pagatavot. Nātru galotnēm noplūc lapiņas, aplej ar verdošu ūdeni un tūlīt ieliek aukstā ūdenī. Nospiež lieko, nātres smalki sagriež. Sīpolu sagriež un apcep sviestā. Maizei nogriež garozu, sagriež kubiņos, aplej ar pienu, ļauj uzbriest, tad nospiež lieko šķidrums. Visas sastāvdaļas liek bļodā, pievieno sāli, auzu pārslas, piparus un muskatkietu, samaisa un desmit minūtes atstāj, lai garšas sajaucas. Veido mazas kotletītes un cep eļļā. Kotlešes ir garšīgas gan siltas, gan aukstas. Maizes vietā var izmantot griķus, un tad saistvielai noderēs olas.

FIZISKĀS NODARBES

„Esam radīti, lai kustētos”

Par to ir pārliecināta trenere Jeļena Miežīte, kura Kuldīgā divreiz nedēļā interesentiem māca nūjot.

Ja ziemā nav iznācis, tad pavasarī ir laiks, kad ļauties kustībām, un tās svaigā gaisā vajadzīgas ikvienam jebkurā vecumā, īpaši tagad, pandēmijas laikā, kad vairums strādā mājās. Viena tāda nodarbe var būt arī nūjošana.

KĀPĒC TO DARĪT?

No pirmā acu uzmetiena var šķist, kas gan tur grūts. Tāda vienkārša pastaiga ar nūjām. Patiesībā nūjojot darbojas vairāk nekā 90% muskuļu grupu. Vēl vairāk procentu ir tikai slēpošanā.

Nūjošana piemērota jebkurai vecumam. To var pielāgot arī cilvēkiem ar hroniskām saslimšanām un tiem, kuriem ir problēmas ar locītavām. Veselus cilvēkus nūjošanas nodarbībā pēc slodzes var salīdzināt ar skrējējiem, jo šis

ir labs kardiotreniņš. Ar rotējošām kustībām tiek izkustināts sprands un mugurkaula krūšu daļa – tieši tā ir problēma tiem, kuriem darbs ir sēdošs.

Lai nūjošana būtu efektīva, svarīgi ir apgūt pareizu tehniku. Vajadzētu to darīt nevis pašmācībā, bet gan trenera pavadībā. Pārmācīties vienmēr ir grūtāk nekā sākt no sākuma un pareizi. Biežākās kļūdas ir nepareizi darbināta plecu daļa, arī rokas nav taisnas. Darot nepareizi, var iedzīvoties problēmās.

KAS VAJADZĪGS?

Vispirms nūjas, kas jāizvēlas atbilstoši augumam. Formula, pēc kuras nosaka garumu, ir augums centimetros mīnus 60 centimetru. Bet vienkāršāks veids ir tāds, ka roku ieliek nūjas kaba-

tiņā jeb locīnā, plaukstu pieliek pie vēdera, un, ja īkšķis ir nabas līmenī, tad izvēlēts pareizais nūju garums.

Labāk iegādāties tās, kurām garums nav maināms, jo uzliktais augstums ar laiku neturēsies. Vēl cilvēki kļūdās: nopērk nevis nūjošanai paredzētās, bet gan kalniem domātās, kas pēc svara ir smagākas. Nūjošanai paredzētās ir domātas iešanai par līdzenu virsmu. Labāk pirkt tās, kas maksā vairāk par 20 eiro, jo būs labākas.

Vēl vajadzīgi speciālie apavi. Nūjošanai parādījušās īpašas botas, kam ir amortizācija. Noder skriešanas apavi – tie nevar būt ar mīksto zoli, tiem jābūt stingriem.

Apģērbam jāatbilst gadalaikam tā, lai ir ērti, nav pārāk silti vai

pārāk auksti. Vēsākā laikā jāvelk arī cimdi un cepure.

PIRMAIS – IESILDĪTIES

Lai dotos pastaigā, vispirms jāiesildās. Daudzi ar to grēko, jo uzreiz sākot nūjot. Jebkurai fiziskajai aktivitātei vajag sagatavot sirds un asinsvadu sistēmu, locītavas no pēdām līdz ceļiem un gūžām, tad jostas daļu, iegurni, lēnām jāvirzās uz augšu līdz sānu muskulatūrai, pleciem un plaukstām.

Iesildīšanās ir dinamiska, tas nozīmē, ka jāstiepjas kustībā, nevis stāvēt uz vietas. Var izmantot arī dinamisko elpošanu, lai sagatavotu plaušas, piemēram, rokas ceļot augšā, ir ieelpa, laižot lejā – izelpa. Iesildīšanās vajadzīga no piecām līdz desmit minūtēm.

Pirms sākt, vajag tonizēt vē-

dera muskuļus. Tas nozīmē sasprindzināt vēdera un dibena muskuļus, citādi visa slodze tiks mugurai, tā radot sāpes. Nedrīkst sasprindzināt arī plecus.

KREISĀ KĀJA – LABĀ ROKA

Sākot soļot, jāievēro pareizā tehnika: kreisā kāja – labā roka; labā kāja – kreisā roka. Nevajag bēdāties, ja uzreiz nepadodas, jo tam vajadzīgs ilgāks laiks un treniņš.

BEIGĀS – STIEPŠANĀS

Arī ar tā saukto atsildīšanos nūjotāji grēko. Pabeidzot svarīga stiepšanās bez kustībām – statiski piecas desmit minūtes. Tā vajadzīga tāpēc, lai muskuļos nesakrājas pienskābe, tādēļ tie jāizstiep. Var izmantot arī diafragmālo elpošanu.

Iesildīšanās (tai jāvelta 5–10 min.)

Dinamiska elpošana. Rokas ceļot augšā, notiek ieelpa, laižot lejā – izelpa.

Apļojot iesilda pēdu locītavas.

Jāsagatavo plaukstu locītavas, tās saliecot uz iekšu un atpakaļ.

Apļojot jāiesilda gūžas locītavas.

Jāsagatavo sānu muskuļi, noliecoties pa labi un pa kreisi.

Tāpat jāiesilda ceļi.

MAZLIET VĒSTURES

- Ir vairākas versijas par nūjošanas pirmatklājēja godu. Arī pašu nodarbi mēdz saukt dažādos vārdos, piemēram, *Nordic walking*, ko dažkārt tulko kā ziemeļu pastaigu.
- Nūjošanas pirmsākumi meklējami Somijā. 30. gados tā kļuva par distanču slēpotāju vasaras treniņu metodi. 80. gadu sākumā arī ārpus šo sportistu aprindām novēroti pirmie mēģinājumi soļot ar slēpošanas nūjām.
- 1996. gadā Somijā izveidojas nūjošanas tagadējā forma.

Nūjošanas solis

Roku un kāju pozīcija nūjojot.

Atsildīšanās (katrs vingrinājums jānotur vismaz 20 sek.)

Augšstilba priekšējā muskuļa stiepšana.

Muguras, rokas muskuļu, aizmugurējā kāju muskuļu stiepšana. Pēc tam jānoliecas uz priekšu un ar plaukstām jāturas pie pirkstgaliem. Beigās 3–5 reizes liela izelpa.

Inta Jansone
Lailas Liepiņas foto

ORIENTĒŠANĀS SPORTS

Treniņu distances un poligoni

Kuldīgas pilskalnā orientieristiem sagatavotas trīs dažāda garuma treniņdistances ar laika kontroli vai bez tās.

„Orientēšanās pasauli, tāpat kā visu pārējo pasauli, arī šosezon ietekmē epidemioloģiskās drošības noteikumi, bet, lai dotu iespēju gan kluba biedriem gatavoties gaidāmajai sezonai, gan citiem darboties svaigā gaisā, Kuldīgas tūrisma un orientēšanās klubs *Taka* organizē individuālo treniņseriālu *Taciņas*,” stāsta kluba pārstāve Janeta Turka. „Trešdienu pēcpusdienās, dažreiz arī citās dienās, dažādās vietās tuvākā un tālākā Kuldīgas apkārtnē tiks sagatavotas trīs dažāda garuma treniņdistances individuālajai darbībai ar laika kontroli vai bez tās – pēc izvēles. Kontrolpunktu vietās būs

elektroniskās atzīmēšanas sistēmas iekārtas, un dalībniekiem tiks izsniegti reģistrācijas čipi laika fiksācijai.”

Periods, kad var doties mežā kontrolpunktu meklējumos ar laika kontroli, ir no 15.00 līdz 18.30. „Lai gan būs kontrole, šie treniņi nav sacensības, un katras distances ātrākie dalībnieki netiks apbalvoti – šis ir laiks, kad nevis sacensamies, bet pilnveidojam orientēšanās prasmes un vadinām plaušas,” piebilst J.Turka.

Tāpat trīs vietās Kuldīgas tuvumā būs pagaidu orientēšanās poligoni. „Tāds jau ir Krauju priedēs. Sākot ar

treniņseriāla pirmo kārtu, pieejams arī poligons Veckuldīgas pilskalna apkārtnē, bet no 5. maija – Mežvaldē. Tur būs izvietotas minikontrolpunktu prizmas. Šīs vietas var apmeklēt jebkurā laikā un dabā doties vai nu sportiskā skrējienā, vai pastaigā – izbaudot svaigu gaisu un iepazīstot apkārtni no cita skatpunkta. Paredzēts, ka poligoni būs pieejami līdz jūnija sākumam,” skaidro J.Turka. Informācija par treniņu vietu un poligonu kartēm – kluba mājaslapā www.taka.kuldiga.lv vai *Facebook* lapā *Kuldīgas „Taka”*.

TREIŅSERIĀLA KALENDĀRS*:

21. aprīlis, Misiņkalns,	28. jūlijs, Jūrkalne,
26. aprīlis, Vēžezers,	18. augusts, Skrunda–Stalmaņi,
5. maijs, Mežvalde,	25. augusts, <i>Sauleskalni D</i> ,
12. maijs, Īvande,	1. septembris, <i>Struņķukrogs</i> ,
19. maijs, Mordanga,	6. septembris, Mordanga,
26. maijs, Skrunda–Rudbārži,	15. septembris, <i>Lejastiezumi</i> ,
2. jūnijs, <i>Struņķukrogs</i> ,	22. septembris, Sprinčupe,
15. jūnijs, Kazdanga,	28. septembris, Aizpute,
14. jūlijs, Pārventa,	6. oktobris, <i>Alsungas nakts</i> .

*Atsevišķu kārtu vieta un laiks var tikt mainīts, tāpat tiks ņemtas vērā izmaiņas epidemioloģiskajā situācijā.

ORIENTĒŠANĀS AR AUTO

Naktī pa Kuldīgas apkaimi

Sestdien, 17. aprīlī, Kuldīgas apkārtnē notiks nakts autofotoorientēšanās brauciens.

Četrās stundās tikai ar automašīnu gaismu un lukturīša palīdzību tumsā būs jāmeklē kontrolpunkti

un pie tiem jānofotografējas. Lai iegūtu papildpunktus, būs arī papildu uzdevumi. Tā kā šis būs bezkontakta brauciens, komandas visu laiku pavadīs visdrošākajās vietās – savās automašīnās. Ma-

teriāli katrai starta brīdī tiks nosūtīti uz reģistrēto *WhatsApp* numuru. Startēt var no jebkuras vietas brauciena apgabalā no 21.00 līdz 23.00.

Nepieciešams: vieglais auto,

vismaz divu cilvēku komanda (ievērojot pulcēšanās ierobežojumus), digitālais fotoaparāts vai viedtālrunis, ieteicamā ceļu karte *Kuldīga un apkārtnē*, lineāls, cirkulis (slēptā punkta

aprēķināšanai), lukturis objektu izgaismošanai, atstarojošā veste fotogrāfam, ērti apavi. Vairāk informācijas: www.nakts.brauciens.lv, maksas pasākumu organizē SIA *Digital Zoo*.

ĀRA NODARBĪBAS

Dejo un sporto stadionos

Kurzemnieks šonedēļ devās apskatīt, ka āra treniņos veicas Kuldīgas novada sporta skolas vieglatlētiem un kluba *Viva fitness* dejotājiem.

A.Grundmaņa mākslīgā seguma futbola laukumā darbojas kluba *Viva fitness* šova deju dalībnieces. Divreiz nedēļā divās grupās (katrā pa desmit meitenēm) nodarbības notiek kopš 7. aprīļa. Pirmajā daļā tiek apgūti deju soļi, arī hiphopa kustības, otrajā meitenes mācās akrobātiku, kas viņām ļoti patīkot. „Mērķis ir sagatavot deju, cerot, ka vasarā būs iespēja kaut kur uzstāties,” saka treneres Jeļenas Miezītes palīdzē Sindija Sabīne Poga. „Maija beigās plānojam deju nofilmēt, lai būtu arī video-koncerts.”

Klasesbiedrenes Enija Stara un Katrīna Veigelte vienbalsīgi atzīst, ka pēc šīm nodarbībām ļoti noilgojušas. „Ir tik interesanti atkal darboties kopā, citādi visu laiku jāsēž mājās un darīt neko nevar, jo ierobežojumu laikā nodarbības nenotika,” saka Enija. Katrīna piebilst: „Man patīk tas, ka mācāmies akrobātiku un aktīvas dejas. Bet vēl vairāk tas, ka varam satikties.”

Savukārt V.Plūdoņa Kuldīgas vidusskolas stadionā vieglatlētikas treniņus aizvadīja sporta skolas treneres Zanes Ander-

Kluba *Viva fitness* meitenes apgūst akrobātiku: tiltiņu taisa Enija Stara, viņai piepalīdz skolotāja Sindija Sabīne Poga.

sones audzēkņi. „Mēs laukā darbojamies jau kopš tā brīža, kad aizliedza nodarbības telpās. Sākumā – estrādē, tagad šajā stadionā,” stāsta trenere. „Skrienam, lecam, spēlējamies. Līdz jūnijam nekādu sacensību nebūs, tāpēc, lai nezaudētu formu, uzturētu ātrumu un kustības, strādājām vairāk fiziskajai sagatavotībai.”

Mazajiem sportotājiem visvairāk pietrūkusi kopība. Trešklasnieks Emīls Auziņš saka: „Es nācu arī ziemā, kad nodarbības notika pie manēžas, bet gājām arī uz Pilsētas dārzu izbaudīt ziemas priekus. Man padodas un patīk skriešanas un lēkšanas disciplīnas. Vieglatlētikā trenējos trīs gadus.”

Inta Jansone
Lailas Liepiņas foto

Akrobātikā jāmācās arī mest ritentiņus.

Sporta skolas vieglatlētu treniņā – iesildīšanās. Priekšplānā Emīlija Mia Šlakorcina.

Kuldīgā

Vimbu laikā – jauns vides objekts

Vimbām kovids ir pie pakalējās spuras: kad daba sauc, tās dodas nārsta ceļojumā, priecējot ar daiļlēcšanas priekšnesumiem virs Ventas rumbas.

Mums, krastā palicējiem, kopā lēkāt nav ļauts, tādēļ atliek vien distancēti vērot zaigojošās skaislules un nesteidzīgi vērot Kuldīgas šarmu.

Aprīļa pēdējā sestdienā ierasti

bija pavasara palu šovs *Lido zivis Kuldīgā*. Zināmu iemeslu dēļ arī šogad kopīga svinēšana izpaliks, taču Kuldīgas kultūras centrs būs parūpējies par jaunu vides objektu Pilsētas dārzā, kas piedāvās ieskatu iecienītā pasākuma vēsturē un vimbu personiskajā dzīvē. To varēs apskatīt vimbu lēcšanas laikā no 23. aprīļa līdz 9. maijam.

Meklē burtus!

Līdz 1. maijam Kuldīgas novada sporta skola aicina piedalīties ģimenes orientēšanās spēlē.

Karti ar uzdevumiem var saņemt vieglatlētikas manēžā pie dežurantes darbdienās no 9.00 līdz 17.00 vai e-pastā: ivo.solomahins@inbox.lv.

Jāierodas spēles punktus, katrā ir izlikts burts, pie kura ģimenei jānofotografējas tā, lai tas ir re-

dzams. Katrā vietā atrastais burts jāizveido pašiem dalībniekiem (neizmantojot priekšmetus) un atkal jānofotografējas.

Kad visi burti atrasti, no tiem jāizveido vārds, jāieraksta kartē un jānofotografē; visi 11 attēli jāšūta e-pastā: ivo.solomahins@kuldiga.lv. Jāpieraksta dalībnieku vārds un uzvārds. Tikš izlozēta viena pārsteigumu balva.

Kuldīga fotogrāfijās

Ikviens var pašvaldībai nosūtīt savu fotogrāfijās uzņemto Kuldīgu. Termina nav – ja jums ir attēli, kuros iemūžināta pilsēta vai citas vietas novadā un vēlaties ar noskaņu bildēm dalīties, tās jāšūta e-pastā: kuldiga2027@kuldiga.lv. Nosacījumi: ne vairāk par 20 fotogrāfijām; laba izšķirtspēja – skaidrs attēls, ne mazāk kā 1 MB; autors; apliecinājums, ka jums nav iebildumu pret bilžu izmantošanu projekta *Eiropas kultūras galvaspilsēta 2027* publicitātei, norādot autora vārdu.

Stāstus iemūžinās filmā

Kurzemes kultūras mantojuma centrs *Kūrava* izvēlējies Piejūras brīvdabas muzeju, lai XVI Kurzemes stāstnieku festivāla *Ziv' zup'* filmā iemūžinātu ventspilnieču Ārijas Klēveres un Aijas Kaminskas stāstus. Tie atklās dažādos Ventspils puses dialekta paraugus.

Interesenti aicināti attālināto festivālu apmeklēt Kuldīgas pašvaldības mājaslapā 24. aprīlī.

Ziv' zup' ir vecākais stāstnieku festivāls Latvijā, kas aizsākās 2007. gadā Eiropas Savienības iz-

glītības programmas *Grundtvig 2* projektā *Pieaugušo stāstīprasmes attīstība – eiropieisks skatījums*. Pasākumu organizē biedrība *Kūrava*. Ar lielu rīkotāju un dalībnieku degsmi ir izdevies noturēt un attīstīt ideju par stāstniecību kā tautas prasmi, kuras galvenā vide ir nelielas kopienas, kas dalās ar stāstiem un tajos ietverto pieredzi. Pateicoties festivālam *Ziv' zup'*, ir izveidojies stāstnieku festivālu un citu pasākumu tīkls, kas nu jau aptver visus Latvijas novadus un uzņem viesus no ārzemēm.

Skrundas novadā

SKRUNDĀ

Bibliotēkā līdz 20.IV izstāde *Ar ziedu korpēm kājās atnāk pavasaris. Dārzā. Mežā. Mājās.*

Bērnu bibliotēkā 16.IV 11.00 feisbuka lapā jaunāko grāmatu apskats.

NĪKRĀCĒ

Bibliotēkā Ilonas Rītiņas krūzišu kolekcija un Jeļenas Egļiņas lielformāta ziedi.

RUDBĀRŽOS

Bibliotēkā līdz 30.IV izstāde *20. gad-*

simta izšuvumi: Aijas Mirbahas vecmāmiņas Ļubovas Rožakmens rokdarbi.

RANĀOS

Bibliotēkā jaunuižnieces Sandras Balceres zīmētās mandalas.

ANTUĻOS

Bibliotēkā līdz 26.IV Māra Mihailova fotoizstāde *Putni* un Aivara Šimena izstāde *Metāla otrā dzīve*.

Alsungas novadā

TIC logos keramiķu darbi.

4. maijā – svinīgi un sportiski

Lai arī bez pulcēšanās un kopīgas svinēšanas, tomēr ar balti klātiem galdiem, mūziku, ziediem, tautastērpiem un savas zemes mīlestību arī šogad 4. maijā Kuldīgā tiks svinēta Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanas gadadiena.

Par patriotisku noskaņu pilsētā parūpēsies Kuldīgas kultūras centrs. Savukārt sporta klubs *Katrīna* gādās, lai iedzīvotāji var doties par skaistu tradīciju kļuvušajā skrējienā pa Latvijas kontūru. Ierobežojumu dēļ tas notiks mazliet atšķirīgi, taču rīkotāji sola mūsu valsts svētku dienā patīkami pavadītu laiku.

BĒRNU UN JAUNIEŠU CENTRĀ

/Nolikumi: <http://kuldigasbjc.lv>. Par pieteikšanos prasīt BJC./

- Līdz 27.IV skolēni var pieteikties skatuves runas konkursam.
- Līdz 5.V var iesniegt darbus skolēnu mākslas konkursam *Zeme mūsu rokās*.

- Var pieteikties mūzikas konkursam *Mīldziesmiņa*. Klātieņi jāpiesakās līdz 7.V, attālinātajam konkursam – līdz 14.V, aizpildot anketu: <https://ej.uz/mildziesmi-na2021>.

NOVADA MUZEJĀ

www.kuldigasmuzejs.lv

Ekspresizstāde 4. maijs

No 1. līdz 4. maijam izstāde pie muzeja iepazīstinās ar 1990. gada 4. maija – Latvijas Republikas Neatkarības deklarācijas pasludināšanas dienas – notikumiem. Šo svarīgo dienu atceras arī daudzi kuldīdznieki, tāpēc ikviens aicināts ielūkoties viņu atmiņu stāstos par emocijām brīdī, kad neatkarība tika atjaunota. Ikviens varēs uzrakstīt savu novēlējumu Latvijai.

www.kuldigasmuzejs.lv

Akcija Ielaid sirdī pavasarī!

Ikviens var atnākt līdz muzejam un nofotografēties pie fotorāmja, sekot norādēm, kas aicina fotogrāfijas publicēt sociālajos tīklos un piedalīties konkursā. Vienu dalībnieku iepriecinās pārsteiguma balva.

Stendā pie muzeja būs ekspresizstāde *Šarmantā Kuldīga*: gan muzeja krājuma fotogrāfijas, gan darbinieku iemūžināti skati. Tie atklās, cik ainaviska un iedvesmojoša pilsēta ir bijusi senāk, un pierādīs, ka Kuldīga ir šarmanta joprojām.

www.kuldigasmuzejs.lv

Pilsētas spēle Vecpilsētas nianses

Tās maršruts ved no vides objekta *Teleports* pa Liepājas ielu cauri vecpilsētai līdz muzejam. Uzdevumi rosina atklāt daudz ko jaunu.

www.kuldigasmuzejs.lv/vecpilsetas-nianses

Virtuālā izstāde Latvijas Tautas frontes Kuldīgas nodaļa

Ap 270 rakstu un fotogrāfiju par LTF Kuldīgas nodaļu. tautasfronte.kuldiga.lv

BIBLIOTĒKĀ

Tiešsaistes pasākumi

20.IV 11.00 *Padomi vieglākai ikdienai*.

21.IV 14.00 saruna ar rakstnieci Sabīni Košeļevu.

22.IV 14.00 saruna ar ekspertu Ditu Lasi par pirmajiem pavasara zaļumiem.

27.IV 14.00 tikšanās ar rakstnieci

Ingunu Dimanti.

30.IV 11.00 *Jauno grāmatu rīts*. (29.IV metodiskā diena. Bibliotēka slēgta.)

Lasītāju klubi

28.IV 16.00 tikšanās platformā Zoom.

29.IV 19.00 literatūras diskusiju kluba *Plaukts* nodarbība platformā Zoom.

Literatūras izstādes

Līdz 30.IV *Filozofam un rakstniekam Andrim Rubenim – 70; Dzejniekam, pedagogam Livaram Jančovskim – 70*.

Kuldīgas novadā

LAIDOS

Laidu bibliotēkā līdz 30.IV Mārtiņa Pizika lidmodeļi.

Virtuālā izstāde *Grāmatu jaunumi*.

Sermītes bibliotēkā Mārtiņa Pizika gleznu izstāde *Laidu pagasts* un *Kazdanga manās gleznās*.

KURMĀLĒ

Priedaines bibliotēkā

Dinas Zvejnieces gleznas. Feisbukā

izstādes *Stādi, audzē, priecājies!* un *Jaunākā literatūra*.

RENDĀ

Bibliotēkā aprīlī Vizmas Hartmanes gleznu izstāde *Mana krāsainā pasaule*.

SNĒPELĒ

Bibliotēkā *Kuldīga un...* – Oļģerta Visvalža Grūbes fotogrāfijas. Feisbukā *Grāmatu jaunumi*.

TURLAVĀ

Bibliotēkā līdz 26.V Ingas Kļavas skalu pinumu izstāde *Krustu šķērsu*.

Klosteres baznīcā 18.IV 10.00 dievkalpojums (mācītājs Armands Klāvs).

VĀRMĒ

Bibliotēkā 26.IV 18.00 tiešsaistes spēle *Ko tu zini par Vārmī*, informācija feisbuka lapā. Virtuālā izstāde *Jaunās grāmatas*.

Virtuālā izstāde Kuldīga senāk un tagad

Fotogrāfijas atklāj pilsētas stāstu, ļaujot salīdzināt, kāda tā bijusi agrāk un kā mainījusies.

www.kuldigasmuzejs.lv/virtuālās-izstādes

Virtuālā izstāde Kuldīga un novads 100 gados

Kuldīgas novads Latvijas 100 gados – no 1918. līdz 2018. gadam.

www.kuldigasmuzejs.lv/virtuālās-izstādes

20 ievērojamu novadnieku dzīvesstāsti

www.kuldigasmuzejs.lv/ievērojami-novadnieki

PĀRDOD

Dobeles pilsētas centrā pārdod **APBŪVES GABALU** (1023 m²) ar visām komunikācijām. Tālr. 26603229.

DZĪVOKLI Skrundā. Tālr. 26330251.

Pārdod **METĀLA JUNTUS** un tekstistēmas no ražotāja. Cena: no 5,50 EUR/m². Tālr. 20211377.

Pārdod daudzātrumu vīriešu **VELOSIPĒDU**. Tālr. 26533635.

Pārdodam svaigi atdzesētus **CŪKGAĻAS** pusliemeņus (svilinātus), vidējais pusliemeņa svars 40–45 kg, cena: 2,60 eiro/kg (min. pasūtījuma daudzums – ¼); pārdodam vistas gaļu (2,00–2,30 eiro/kg, min. daudzums – 15 kg). Piegāde, sadale bezmaksas. Tālr. 28890462.

Sēklas lieluma **KARTUPEĻUS**. Piegādāju saimniecībai. Agrie: 'Solists', 'Borovina', 'Rivjera', 'Sunshine'; vidējie: 'Vineta', 'Laura' u.c. Tālr. 29785875.

KARTUPEĻUS. Tālr. 27811870.

KVIEŠUS, miežus. Tālr. 29568938.

ZĀLĀJU sēklu. Tālr. 22143150.

Tirgo **JAUNPUTNUS** (4 mēn.). Tālr. 26754961.

SIA **Vēvers** pārdod priedes skaidu kuriņām **BRIKETES** ar piegādi. Cena: 130 eiro. Tālr. 26651831.

Skaldītu lapkoku **MALKU**. Tālr. 27885688.

Sausu **MALKU** maisos, kravās. Tālr. 26544462.

SIA **AJG plus** – sazāgētu nomaļu **MALKU**. Tālr. 29399939.

Pārdod ar piegādi zāgētavas atgriezumu **MALKU**; skaldītu malku; 3 m garu meža malku. Tālr. 29249578.

Skaldītu **MALKU**, piegādā. Tālr. 29428876.

Alkšņa **MALKU**. Tālr. 26383529.

Skaldītu alkšņa **MALKU**. Tālr. 29974786.

Pārdod visu veidu **MALKU**. Tālr. 25971768.

MALKU – skaldītu un klučos. Tālr. 27811870.

Skaldītu **MALKU**. Tālr. 29254530.

Pārdod 3 m lapkoku **MALKU**, 26 EUR m³. Laba kvalitāte. Piegāgājam 20 m³ vai 40 m³. Tālr. 29468429, 28819292.

Aku, kanalizācijas **GRODUS**. Tālr. 29142702.

TRŪDMĒSLUS. Tālr. 26823474.

KŪTSMĒSLUS ar piegādi. Tālr. 28317460.

Svaigus un trūdējušus **KŪTSMĒSLUS** maisos ar piegādi. Maiss – 3 eiro. Tālr. 26518070.

Zirga **MĒSLUS**, piegāde. Tālr. 29974786.

PĒRK

Ģimene vēlas pirkt **ZEMI** 10 km ap Kuldīgu viensētas būvēšanai. Tālr. 24809061.

Ģimene vēlas iegādāties **ĪPAŠUMU** ar tiešu piekļuvi ūdenim (upei, ezeram). Tālr. 29279037, e-pasts: janis@inbox.lv.

Pērk trīsistabu **DZĪVOKLI** Kuldīgas vecpilsētā. Tālr. 26568304.

MEŽUS, cirmsas, malku. Tālr. 26544462.

Craftwood PĒRK MEŽA ĪPAŠUMUS visā Latvijā, cena: no 1000 līdz 10 000 EUR/ha. Samaksa darījuma dienā. Tālr. 26360308.

Pērk ozola **ZĀGBALĶUS**, 3,10 m, no 22 cm diametrā. Tālr. 26324898.

Oša, ozola **ZĀGBALĶUS**. Tālr. 29428876.

Pērk visu veidu **APAĻKOKUS** krautuvēs. Tālr. 26324898.

Z/s **SMAIDAS** pērk **MĀJLOPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

SIA **Valinda** – **LIELLOPUS, JAUNLOPUS** un **AITAS**. Tūlītēja samaksa. Tālr. 29434034.

TRAKTORUS, PIEKABES un lauksaimniecības inventāru. Tālr. 25357742.

AUTOMAŠĪNAS. Tālr. 28679476.

Briežu **RAGUS**. Brauc pakal. Tālr. 29886349.

Pērku **RAGUS**. Tālr. 22728888.

Pērku pirmskara **MONĒTAS**. Tālr. 28850080.

Vecus padomju laika **TRAUKUS**. Tālr. 26277335.

Pērku apaļas un ovālas **DZINTARRA** krelles, piespraudes, kulonus. Tālr. 20323336.

Padomju laika konditorejas **RIEKSTIŅU** un **SĒNĪŠU** formiņas. Tālr. 26207295.

DAŽĀDI

AUTOELEKTRĪKIS, signalizācijas, EGR, DPF kvēpu filtru remonts, imobilizēru atslēgšana, motorvadības bloku programēšana. Tālr. 29242556, 26669624, merano.lv.

20. aprīlī 10.00–12.00 Kuldīgā, PVA centrā (pasta 2. stāvā), pārdos un labos **DZIRDĒS APARĀTUS**.

Sertificēta **BŪVFIRMA** ar pieredzi veic dažādus būvdarbus, dokumentācijas noformēšanu. Tālr. 29705025.

Veicam **JUMTA DARBUS** un maiņu, remonts, fasādes siltināšana, apdare, materiālu piegāde. Tālr. 24848162.

Veic **CELTNIECĪBAS DARBUS** mājās un dzīvokļos. Tālr. 22145256.

MINIEKSKAVATORA (2,7 t) rakšanas un planēšanas pakalpojumi. Tālr. 27075900.

FRĒZĒ un **VAGO** ar minitraktoru. Tālr. 26794323.

Sertificēta **TAKSATORA** pakalpojumi: meža inventarizācijas lietu izgatavošana; mežaudzes novērtēšana; cirsmu dokumentācijas sagatavošana; īpašuma robežu, kupicu ierīkošana un atjaunošana; bezmaksas konsultācijas. Tālr. 25731315.

Profesionāla **JAUNAUDŽU KOPŠANA** meža vērtības palielināšanai ilgtermiņā. Bezmaksas konsultācijas. Tālr. 25731315.

Tīra un remontē **AKAS**. Tālr. 27448331.

Tīra **AKAS**. Tālr. 26018109.

Rok, remontē, tīra **AKAS**. Tālr. 26990277.

MEKLĒ DARBU

Zāgē, skalda, krāmē **MALKU**. Tālr. 24983548.

LĪDZJŪTĪBAS

*Daudz ir Dieva dārzos ziedu,
Pacel acis: gaisma mirdz.
Tomēr skaistākais no visiem –
Mātes svētums, mātes sirde.*

/V.Mora./

Mūsu visdziļākā līdzjūtība Guntim un tuviniekiem, no mammas atvadoties.
Bijušie **Metropoles** frizieri

*Aiztecēja mans mūziņš
Kā dzīparu kamoliņš;
Te satīnu savas dienas,
Ij baltās, nebartās.*

/T.dz./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Guntim Apškalnam, no mammas atvadoties.
Trešās sekcijas kaimiņi
Gaismas ielā 9

*Vien tikai savu mīlestību varam
Te, baltā dvēselīte, dot šai ceļā līdz,
Lai aizej Tu pa sniegpulksteņu staru,
Kur Tevi gaida mūžīgs dzīves rīts.*

/K.Apškrūma./

Visdziļākā līdzjūtība tuviniekiem, IGORU KALUGINU zaudējot.

Bijušie SIA **Kuldīgas siltumtīkli** kolēģi

*Tas bija mīlestības ceļš,
Ko, māt, tu atstāji aiz sevis.*

/K.Apškrūma./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Aijai Dūdiņai, māmuļiņu mūžībā pavadot.
Ineta, Normunds

*Nevar pazust tas, ko mīli,
Nezūd darbs, kas krietni veikts.
Arī tad, ja mūža gājums
Šķiet pārāk negaidīti beigts.*

/A.Krūklis./

Izsakām līdzjūtību Jurim Tiltiņam, sievu negaidīti zaudējot, Jānim un Ingai, no mammītes pārāgrī atvadoties.

Lūsiņu ģimene,
Hincenberģu ģimene

Izsakām līdzjūtību Jurim Tiltiņam un ģimenei, tuvu cilvēku mūžībā pavadot.

Niedrāji, Andra S.

*Nebaidies un droši ej –
tavs ceļš tagad ir gaismā tīts.
Tu tajā nebūsi viens –
balts eņģelis tevi miedziņā ieaijā
un uz saviem spārniem aiznes
mūžībā.*

/S.Brasla./

Inga, šajā skumjajā brīdī, kad atvadies no sava dzīvesbiedra IGORA, mēs esam kopā ar tevi un tavu ģimeni.
Tavi kolēģi Viduskurzemes pamatskolā-attīstības centrā

VAJADZĪGI

Kautu ve aicina darbā ceha **STRĀDNIEKU** darbam kuņģu/zarnu telpā – darbs pamatdarba laikā: gatavās produkcijas **KRĀVĒJU** – darbs pēc summētā laika grafika. Alga: 800 eiro bruto. Lūgums CV sūtīt e-pastā: lases@inbox.lv vai zvanīt pa tālr. 29113529 (SIA Lāses AM, 41201007493).

DARBS Vācijā, Nīderlandē. Alga: 1650–2200 EUR/mēn. Steidzami. Transportu, dzīvesvietu nodrošina. Pasta iela 4, Liepāja, tālr. 20140120, SIA **Nordic Staff** (45403044116), lic.nr.11/2016.

SIA **Rajaks** (46102003750) – **STRĀDNIEKI** kokzāgētavā darbam ar lentsāģi. Atalgojums pēc izpeļņas – no 650 EUR. Tālr. 26228615.

LOGI DURVIS ŽALŪZIJAS
Lielā iela 30, Jelgava
20877777
latvijaslogi@inbox.lv

Esī mūsdienīgs!
www.307.lv
Sludinājumus laikrakstā **Kurzemnieks**
iesniedz ērti no sava datora
307.lv

LOTĒRIJA **BALVĀS:**
3 HP datori
2 **airBaltic**
1 Samsung TV
50 Nedēļas balvas

VAIRĀK citro VAIRĀK LAIMES!
PĒRK JEBKURU CITRO PRODUKCIJU AR AKCIJAS UZLĪMI, REĢISTRĒ ČEKU, PIEDALIES IZLOZĒ UN LAIMĒ!
Vairāk informācijas citro.lv

Akcijas periods: 15.04.2021.–24.06.2021. Loterijas nr. 6721
Ceļo droši, izvērtējot nepieciešamību un ievēro piesardzības pasākumus.

VIKA SIA «Vika Wood»
kokzāgētava **PĒRK egles un priedes zāgbalķus.**
Sīkāka informācija pa tālruni **26443376**.
Papildu informācija www.vikawood.lv.

PĀRDOD viegli uzstādāmas dažādu izmēru un veidu polikarbonāta SILTUMNĪCAS.
Aizvedīsim.
T. 27848667.

VĀRDADIENAS

No 17. līdz 24. aprīlim

- 17. Rūdolfs (2389), Viviāna (112), Rūdis (270)
- 18. Laura (9371), Jadvīga (995)
- 19. Vēsma (907), Fanija (69)
- 20. Mirta (13), Ziedīte (167)
- 21. Marģers (126), Anastasija (10 080)
- 22. Armands (5091), Armanda (67)
- 23. Jurģis (854), Juris (15 814), Georgs (438)
- 24. Visvaldis (616), Nameda (33), Ritvaldis (3), Ritums (26)

Populārākie: Anastasija un Juris.

Nes veiksmi

Laura Dupate, friziere skaistumkopšanas studijā P.L.Bellezza:

– Vecākiem bijusi vienošanās: dēlam vārdu dos tētis, meitai – mamma. Tā kā viņa vienmēr sev gribējusi vārdu Laura, tad devusi to meitai. Vēl mammai patīcis vārds Eva, tomēr Laura šķitusi mīļāka. Bērniībā sadzīvot ar to man bija grūtāk, jo pamatskolā manā klasē mācījās vēl divas Lauras, tādēļ skolotājas mūs vienmēr sauca uzvārdā. Nebija tā, ka šī iemesla dēļ nepatika vārds, tikai nepatika tas, ka tāds ir vēl kādai. Manā gadā dzimušajām meitenēm tas bija ļoti populārs. Mīlie mani vienmēr sauc par Lauriņu. Uzskatu, ka mans vārdu nes veiksmi un laimi. Tā izcelsme esot meklējama Latīņamerikā. Nevarētu teikt, ka tas iespaidotu raksturu un ka esmu karstasinīga kā latīņamerikāņi, bet noslēpumaina gan.

JOKI

– Dārgā, vai tu zini, cik ilgi dzīvo auni?
– Nē. Kas ir, dārgais? Slikti jūties?

Lieliska diena pieauguša cilvēka dzīvē līdzinās tipiskai dienai bērnudārzā: diendusa, multenes, kāds cits pasniedz gardu ēdienu, un nav jāpieņem nekādi sarežģīti lēmumi.

Sieva teica: esot jau apnicis, ka es visu laiku viņai piekrītu. Un viņai ir taisnība.

Mini ZOO Zemturi
zvēriņi un dabas takas aicina tevi ciemos.
Strādājam katru dienu. Iepriekš jāpiesakās pa tālr. 28787683.

Viss par reklāmu
Kurzemniekā!
Tālrunis 63324881.

PĒRKAM
Augošu koku cirsmas un sortimentus pie ceļa

Meža īpašniekiem:

- Veicam bezmaksas konsultācijas;
- Palīdzam meža taksācijas sagatavošanā, cirsmu iestigošanā;
- Palīdzam iesniegt ciršanas pieteikumu VMD.

Telefoni informācijai: 29150470, 67804343
www.metsaforest.com/lv

GODĀTIE KLIENTI!
Kurzemnieka reklāmas nodaļa katru darbdienu klātienē strādā no 9.00 līdz 12.00.

Pārējā laikā sludinājumus un reklāmu var ievietot attālināti:

- izmantojot portālu 307.lv, nospiežot ikonu Kurzemnieks,
- sūtot e-pastā: sludinajumi@kurzemnieks.lv.

Tāl. informācijai 25466688.

LAIKA PROGNOZE

Klāt zaļais pavasaris!

Sinoptiķi priecē dārzkopjus, jo pēc šīs nedēļas salnas naktīm iestāsies siltums un brīvdienās būs patīkami rušināties zemē.

Klāt zaļais pavasaris, kad plaukst pumpuri, dīgst zāle. Vienlaikus pārsteigties gan nevajadzētu, jo aukstums var atkal uznākt. Pricīgi varēs būt arī ceļu uzturētāji – meteorostaciju prognozes līdz maija vidum sola nokrišņus zem normas, tātad grants ceļi neuzrūs. Savukārt lauksaimniekiem lietus vajadzīgs, lai ziemāji saņemtos. Vēl šodien ir pavēsi, temperatūra nepārsniegs +12 grādus, naktī gaiss atdzīsies līdz +5, bet līdz ar sestdienu vairāk spīdēs saule un termometra stabiņš kāps uz augšu. Nākamnedēļ pirmo reizi šajā pa-

vasarī, iespējams, tiks sasniegti +20 grādi.

Saldus un Stendes meteorostacija paredz saulainu sestdienu un svētdienu. Siltās sajūtas var mazināt ZA vējš – pārsvarā ap 3 m/sek., bet brāzmās 11 m/sek. Brīvdienās var ielānot braucienus pie jūras, jo šoreiz tur nebūs tik vējaini kā iepriekš, vienīgi par kādu grādu vēsāk nekā Viduskurzemē. Saulains būs arī nākamās nedēļas sākums. Vējš iegriezīsies no A, brīžiem no DA. Līdz trešdienai nokrišņi nav gaidāmi, bet tad sāks līt visā Kurzemē. Ceturtdien lietus zona aizvirzīsies uz valsts centrālo daļu, pie mums vēl būs mākoņains, bet dažbrīd saule gūs pārsvaru.

Daina Tafelberga

KURZEMES RADIO
ir tur, kur esi Tu!

Kārlis Neimanis
Dace Blathena
Andris Grīnvalds
Ieva Dzene
Māris Dadzis

FILMA
Izstumtie un izsmietie

Latvijas Televīzijas jaunākā dokumentālā filma *Mobings. Izdzīvošanas skola plaši un emocionāli paver durvis uz pārdzīvojumus par bērniībā un pusaudžu vecumā piedzīvoto vienaudžu vardarbību. Pirmizrāde būs 23. aprīlī 21.00 LTV1 un vietnē Replay.lv.*

Mobings nav jauna parādība, tomēr statistika ir pārsteidzoša – no vienaudžu vardarbības cieš trešā daļa skolēnu. Bērni un pusaudži piedzīvo fiziskus un emocionālus pāridarījumus, izstumšanu un nīrgāšanas virtuālajā vidē. Filma dokumentē mobinga upuru skaudros stāstus – pieredzē dalās

gan tie jaunieši, kuri vēl mācās, gan tie, kuri skolu jau beiguši, bet pārdzīvojumus nespēj aizmirst. Filmu veidojusi LTV ziņu dienesta komanda: scenārija autore Danuta Juste, režisors Uģis Kronbergs, operatori Lauris Dundurs, Uvis Burjāns un Normunds Pavlovskis.

TESTS

Ko zini par Eiropas Savienību?

7., 8. un 9. maijā vietnē www.esmaja.lv septīto gadu notiks *Eiropas eksāmens* – tiešsaistes tests, kas ļauj atraktīvi pārbaudīt un papildināt zināšanas par Eiropas Savienību. Katrai vecuma grupai sagra-

tavoti atbilstoši jautājumi, un pieaugušie var izvēlēties starp divām grūtības pakāpēm vai pierādīt spēkus abās. Balvās skolēniem, aktīvākajai klasei, skolai un augstskolai ir galda hokejs ar Latvijas hokeja izlases uzbrucē-

ja Kaspara Daugaviņa parakstu, pieaugušie saņems dāvanu kartes galda spēļu iegādei. *Eiropas eksāmena* dalībnieku skaits katru gadu strauji aug – pērn bija 30 086.